

Published and distributed under Permit (No. 739) authorized by the Act of October 6, 1917 on file at the Post Office of Boston, Massachusetts. By order of the President A. S. Burlison. POSTMASTER GENERAL.

Tel. So. Boston 2408.

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

The Lithuanian Weekly "SANDARA" Published by the Lithuanian National League of America. K. J. PAULASKAS Sec'y and Business Mgr. YEARLY SUBSCRIPTION RATES: In the United States ..... \$2.50 To Foreign Countries ..... \$3.00 "SANDARA" 327 E Street, Boston 27, Mass.

AINA 5 CENTAL

No. 41

So. Boston, Mass., Spalio (October) 12 d., 1922m.

Metai IX.

500,000,000 Amerik. Paskolos

KALTINAMI PRANCUZŲ KLERIKALAI

Massachusetts Valstijos Bedarbių Biliai

LIETUVIŲ BENDROVĖ KLAIPĖDOJE.

Vilniaus 600 Metų

ARESTAS KUNIGO UZMUSIME.

AMERIKA PASKELBĖ \$500,000,000 NAUJOS PASKOLOS.

WASHINGTON, D. C. Spalio 8 d. vakare Suv. Valstijų išdėję paskelbė, kad yra išleidžiami nauji Suv. Valstijų paskolos bonai. Sekretorius Mellon išstatė pardavimui Iždinės bonų už \$500,000,000. Bonai yra datuojami spalio 16 d., 1922 m., mokės 4 1/4% ir palukius mokės balandžio 15 d. ir spalio 15 d. Bonai yra išleisti 30 metų, t. y. bus atmokėti 1952 m., vienok Iždinė pasilieka teisę atmokėti juos alei kada po 1947 m.

Bonai su palukų kuponais yra šių sumų: \$100, \$500, \$1000, \$5000 ir \$10,000. Užregistruoti bonai: \$100, \$500, \$1000, \$5000, \$10,000, \$50,000 ir \$100,000. Bonai liuosai nuo paprastų takų. Kurie paduos aplikacijas prašydami šių naujų bonų ne daugiau kaip už \$10,000, tie gaus pilną sumą, bet kurie norės pirkti už daugiau kaip už \$10,000, tiems, jei bonų neištekėtų, bus duota tik tam tikra proporcinga dalis.

KALTINAMI PRANCUZŲ KLERIKALAI

PARYŽIUS, spalio 9 d. Buvęs prancuzų premjeras J. Cailiaux savo pasekėjams paskelbė laisvą, kuriame apgailestauja, kad Prancuzijoje vėl jama įsigalėti klerikalizmas. Jis sako, kad prancuzų klerikalai vėl įsikverbė į tas vietas, kurias jie buvo priversti pamesti, ir tą, sako, jie darą po valdžios akių, lauzydami įstatus. Ragina respublikonus apsižiūrėti, nes, sako, klerikalai išdaršinę pradės įveidinti tikybinės mokyklas vieton visuotinių mokyklų.

Prancuzų laikraščiai sako, kad šis viešas išvytojo premjero Cailiaux'o atsiliepiamas bene tik ar nebus ženklas, kad Cailiaux yra pasirijęs prieiti prie valdžios.

BEDARBIŲ KLAUSIMU.

Massachusetts valstijos legislatorijoje yra iñešti keli biliai, kaip būtų galima palengvinti tiems žmonėms, kurie netenka darbo. Kadangi tie biliai sutiko nemažai ir priešininkų, tai specialė komisija, kuriai pavesta tyrinėti bedarbių klausimas, paskelbė, kad spalio 11 d. 10:30 val. ryte išsklausys nuomonų tų iš visuomenės, kurie yra priešingi bedarbėms ir minimum algų biliams.

NAUJA LIETUVIŲ BENDROVĖ KLAIPĖDOJE.

Klaipėdos krašte įsteigta lietuvių nauja akcinė bendrovė "Sandėlis", kuri užsiima ekspedicija, transportu, apdraudimų komisija, prekinių sandėliuosa sukrovimu jų apsaugojimu. Bendrovės direktoriais yra buv-

sis Prūsų Lietuvių Susivienijimo Tautos Tarybos Generalinis sekretorius p. Režulaitis. Bendrovės tikslas stiprinti lietuvių ekonominį gyvenimą ir tautišką kultūją.

APVAIKŠCIOJIMAS VILNIAUS ŠEŠIŲ SIMTŲ METŲ JUBILIEJAUS.

VAŠINGTONAS, IX.30 (Elta) Rugsėjo 29 d. Lietuvoje įvyko apvaikšciojimas Vilniaus šešių simtų metų įstėigimo jubilėjaus.

ARESTAVIMAS BAŽNYTINĖJE ŽMOGŽUDYSTEJE.

NEW BRUNSWICK, N. J., spalio 9 d. Kun. Hall'o ir jo bažnyčios choro giesmininkės Mrs. Mill užmušime atsirado naujas liudininkas, berniokas Raymond Schneider. Jis liudija, kad kunigužį ir jo numylėtinę užmušė jo draugas, kitas berniokas, Hayes, kurs pamatęs besimyluojantį po medžiū kunigužį ir jo giesmininkę, paėikė juos už jo pačio merginą ir kitą kokį vyrą, ėmė šaudyti į juodu. Pagal Schneiderio liudijimą Hayes yra suareštutas ir kaltinamas žmogžudyste, gi Schneider pastatytas po kaucija, kad stotų kaip liudininkas.

KOVOS TIES VLADIVOSTOKU.

VLADIVOSTOKAS, spalio 8 d. Dideli mušiai tarp "Raudonosios" ir "Baltosios" armijų Spasšk'o fronte. Kad japonai atsitraukė, tuo prasidėjo bolševikų puolimai, kurie traukia savo armiją prie Vladivostoko aeroplanois ir tankėmis. Vietinė kariuomenė stipriai spiriasi.

MALDOS GRAŽINĖ SVEIKATA.

SALT LAKE City, Utah, spalio 8 d. Suv. Valst. senatorius Reed Smoot pareiškė 39-tai Mormonų Bažnyčios konferencijai, kad prez. Hardingo pati, kuri buvo pavojingai apsirgus, dėlto pasveiko, kad visa tauta meldėsi, prašydama jai sveikatos. Vienok, kiek žinoma, pats prezidentas Harding nepasitikėjo vienom maldoms ir šaukė prie pačios geriausius daktarus.

Senatorius Reed Smoot yra vienas iš dvylikos Mormonų bažnyčios apaštalu.

GRĮZTA IS LIETUVOS.

Pereitą savaitę sugrįžo iš Lietuvos bostoniečiams ir apilinkės lietuviams gerai pažįstamas Dr. J. Jonikaitis. Taipgi Sandaros Adm. gavo atvirutę nuo Dr. Landžiaus iš Berlyno, kus praneša, kad po vakacijų Lietuvoje grįžta Amerikon.

DANIJOS KABINETAS GRIUVO.

Copenhagen, spalio 9 d. Pranešama, kad ministerių pirminkas Neergaard rezignavo, ir karalius pakvietė buvusįjį premjerą J. C. Christensen sudaryti naują ministeriją.

AMBASADORIUS GRĮZTA AMERIKON.

Iš Paryžiaus pareiškta, kad Prancuzijos ambasadorius Amerikai J. J. Jusserand, kurs viešį Prancuzijoje nuo rugpiučio, mėnesio pradžios, grįš į Ameriką ir spalio 21 sės į laivą Paris.

LITAS ĮVEDAMAS LIETUVOJE NUO S. M. SPAJŲ M. 1 D. VAŠINGTONAS, IX.30 (Elta) Spalių pirmą dieną Lietuvoje oficialiai įvedamas pinigų vienatas "litas". Litas lygus dešimtai daliai Amerikos doleris. Litas turi 100 (lietuviškų) centų.

EX-KAIZERIO PATI KARALIENĖ?

DOORN, Holandija, spalio 9 d. Iš čia pranešama, kad Vokietijos eks-kaizerio sužieduotinė, kunigaikščiutė Reuss, priims titulą "Wilhelmina, Prūsijos karalienė." Eks-kaizeris buvo pasirėdęs laivyno admiralo uniforma, apsi- karstęs daugybe visokių medalių ir dekoracijų.

Sužieduotė buvo daugybė svečių: profesorų, buvusiu gene- roly ir dvaronių ir visokių didžiunų, bet iš eks-kaizerio sunu buvo tik jo ketvirtasis sunus August Wilhelm. Nutarta, kad vestuvės bus lapkričio 5 d., pilies koplyčioje. Nebusis įleisti nė laikraštinkai, nė fotografistai, taipgi busią dabojama, kad kas neįspruktų su koku šautuvu.

RADA HERODO KAPĄ.

PHILADELPHIA, PA. Dr. George Byron Gordon, Pensylvanijos Universiteto muziejaus direktorius, paskelbė, kad atrasta Herodo grabas. Atradęs jį Dr. C. S. Fisher, Beth Shan kasimų direktorius, Palestinoje.

Surasta laidojimo vieta Antiocho, Herodo pusbrolio. D-ro Gordono manymu, Antiochas turėjo būti vienas iš tų žmonių, kuriam Herodas liepė išžudgti kudukius, kad drauge nužudyti ir Jėzų.

Giliau besikasdamas dr. Fisher taipgi radęs pirmus filistinų sarkofagus. Šešis miestų sluogsnis prikašta Beth Shan'e, ir d-ras Fisher mano, kad turi būti da ir gilesni sluogsniai.

PROTESTAS PRIEŠ LIETUVOS VALDŽIOS ŽIAURISU- TATYMUS AMERIKIEČIAMS.

S. L. A. 36 kp., laikytame susirinkime spalio 1 d., 1922 m., Chicago, Ill., nusparščius Lietuvos valdžios asovsprendį, paskelbtą per Lietuvos Atstovybę Washingtone, D. C., kuriame reikalaujama, idant visi Amerikos lietuviai, Lietuvos piliečiai, užsiregistruotų Lietuvos Atstovybėje iki gr. mėn. šių metų ir užsimokėtų po \$10.00. Neuzsiregistravus gruo- jama atėmimu Lietuvos pilie- tybės teisių ir konfiskavimu jų turto Lietuvoje, varde trijų sim- tų narių nutarė išnešti sekamą protestą:

1) Griežtai protestuojame prieš šitą Lietuvos valdžios patvarkymą, kaipo neteisą ir

negirdėtą istorijoj, kokiais nei viena civiliziuota valstybė savo piliečių neapkrauna, ypatingai, šiuo sunkiu laiku Amerikos lietuviams darbininkams nepakeliam- ma.

2) Protestuojame prieš visas įstaigas ir organizacijas, kurios šį patvarkymą remia ir gina.

3) Reikalaujame, kad Lietu- vos valdžia kongrečiausiai tą įsta- tymą atšauktų.

4) Kartu kreipiamės į Ameri- kos pažangiąją lietuvių visuome- nę, jeigu Lietuvos valdžia neat- šauks viršminėto žiauriaus patvarkymo iki gruodžio mėnesio šių metų, kad nei vienas pilietis nesiregistruotų ir neduotų nei vieno cento Lietuvos valdžiai, kuri apkrauna tokiais įstatymais Lietuvos piliečius gyvenančius Amerikoje.

5) Šį nutarimą skelbti visuose lietuvių laikraščiuose ir pasiųsti Lietuvos Atstovybei Washing- tone.

SLA. 36 kp. Rezolucijos Kom. J. Yuknis, A. Lietuvninkas, A. Miskickaitienė.

Antspauda.

Visiems.

Užbaigę lankyti lietuviams apgyventus Jungtinių Valstijų naujokynus, norime pareikšti savo didžiausio dėkingumo visiems tiems, kurie savo trusu ir pinigų yra padėję mūsų darbe.

Pirmoj eilėj savo padėkos žo- džius atkreipiame į Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros Komitėtą ir jo Pirmininką V. K. Račkąuską, kurio daugiausiai pastangomis mes ir buvome at- kviesti "svečiuosna", į Sandaros kuopas ir Politinį Iždą, kurių val- dybos ir atskiri nariai nesigailė- jo nei laiko nei darbo nei pinigų, rengdami mums maršrutus.

Šiltai mus priėmė ir visa pro- gresyvė spauda, ypatingai "San- dara" ir "Dirva." Pakankamai pritarimo ir užuojautos mes ma- tėtė "Tėvnyje," "Vienybėje," "Amerikos Lietuvyje," "Naujie- nose," "Keleivyje," "Žiniose."

Atvykę Amerikon pačiu nepa- togiausiu momentu (streikų ir šilumų) palyginamai nemažą esame atsiekę. Pirmiausia daug pasinaudojome kaipo Seimo nari- ai, susidūrėme su Amerikos gyvenimu ir Jungtinių Valstijų įvairiomis įstaigomis ir jų tvar- kymu, pažinome Amerikos lietu- vius, jų nuomones dėl leidžiamų Lietuvoj įstatymų, sutvirtinom ryšį tarp mūsų atstovaujimų partijų ir organizacijų Lietuvoj ir tarp čionykščių Amerikoje. Pirmoj eilėje liko sutvirtinti tie ry- šiai su Sandariečiais. Įgavome daug naujų idėjos draugų, kurie čia Amerikoje ar grįžę Lietuvon padės mums varyti nuo seniai pradėtą vągą Lietuvos Valsty- bės demokratizavimo, klerikalizmo šalinimo ir liaudies reikalų gy- nimo.

Patsai vąjus Politiniam Iždui perviršis 10,000 dolarių. Galuti- nai su Politiniu Iždu dar neatsi- skaityta, todėl ir nepranešu, kiek padėta Lietuvai, ypatingai rinki- mų į Seimą kompanijai.

Negalime nėpamiršti ir kitų organizacijų, kaip Baltic States

Fin. Corporation Bostone, Chi- cagos Tautos Tarybos, Ukėšų Kliubas Waterburyj ir šiaip draugijos, kurios žymiai parėmė mūsų darbą.

Iš pavienių piliečių bene stam- biausia auka prisidėjo gerb. J. Elijošius iš Chicagos, davęs tam tikslui 200 dolarių. Visa eilė yra aukotojų po 100 dolarių, dau- giausia bonais, pavardės tų auko- tojų buvo paskelbtos laikraščiuo- se.

Kas daugiausia savo darbu pri- sidėjo sunku būtų visus ir sumi- nėti, tačiauš mūsų rengėjus gg. St. Mockų iš Bostono, A. B. Strimaitį iš New Yorko, K. Kar- pavičių iš Clevelando, Vokietai ir Tiškiną iš Conn., visą 100 chi- cagiečių prysakj su Dr. K. Drangeliu, Dr. A. Zymontu, Dr. Graičiunu, Valančausku, K. Vil- ku, Zulpiais ir daugel kitų norisi pažymėti ir daug dėkingumo pa- reikšti.

Daugelis Amerikoje gyvenan- čių lietuvių parėmė Lietuvos kul- turos bendroves "Varpo" ir "At- žalos." Pirmoj eilėj čia tenka dė- kuoti gerb. J. Hartmanavičiui iš Chicagos, d-rui Bacevičiui iš Eli- zabeth ir Ivaškevičiui iš Bos- tono. Kuone išimtinai dr. A. Kar- aliaus iš Chicagos trusu "Var- po" bendrovei buvo surinkta ar- ti 1,000 dolerių pirkti lynotaip.

Nepamirštos buvo ir kitos taip reikalingos Amerikiečių para- mos įstaigos, kaip: "Mokytųjų Profesinė Sąjunga," "Moterų Gl. Komitetas našlaičiams šelpti," "Lietuvos Žiburėlis," "Jaunimo Sąjunga." Į tai atsižiūrėjo ir Su- sivienijimo Lietuvių Amerikoje Seimas Detroito skirdamas toms organizacijoms žymią auką. Pa- galiaus, pradedant New Yorku ir baigiant Chicaga visur mus lydėjo didelis širdingumas ir vai- šingumas. New Yorko, Brooklyn, Waterbury, Cleveland, Chicagoj, Pittsburgh, New Britaine, buvo- me kviečiami į visus priėmimus, kuriuose mus pagerbė amerikie- čių lietuvių visuomenė kaipo Lie- tuvos Steigiamojo Seimo narius.

Lygiai visiems tiems, kurie parodė mums daug asmeninio prielankumo vaišindami, prim- dami gyventi, savais automobi- liais važiodami po įvairias Jung- tinių Valstijų įstaigas negalime nereiškiti savo gilaus dėkingumo. Ypatingai mūsų atmintyj likę yra sekanti asmenys: gg. Bushai ir gg. Mikalauskai iš Brooklyno; gg. M. Petrauskai, Songailai, Šid- lauskai, Bagočiai, Kalinauskai iš Bostono; gg. Bernotavičiai, Gu- gijai, Micevičiai, Bučiai, Elijo- šiai, Beržinskiai, Juozapaičiai, Olsauskai, Karaliai, Davidoniai, Jurgelioniai, J. Lukas — Chica- goje; gg. Motuzai, dr. J. Jonikai- tis Detroito; gg. Bernotai Grand Rapids; gg. Kazlauskai Pitts- burge; gg. Alytai ir M. ir P. De-

veniai Waterbury; gg. Skritulskiai New Britaine; gg. Baltruok- niai Clevalande; gg. Griniai ir Klimai Philadelphijoj; gg. Leo- navičiai Baltimorėje ir daugelis kitų čia nesuminėtų.

Reikia tiktai pasigailėti, kad ne nuo mūsų priklausančių ap- linkybių negalima buvo aplanky- ti žymios dalies Pensylvanijos, kur randasi bene vienas trečia- dalis gyvenančių Amerikoje lietu- vių.

Tvirtai tikėdami, kad užmegs- ti ryšiai su idėjos draugais ir pritarėjais ateityj dar labiau su- stiprės, kad tie Amerikoje gyve- nantieji lietuviai nuolatos susiži- nos su savo broliais Lietuvoj, su Lietuvos liaudininkų ir Valstie- čių Centro Komitetais ir tų grupių nariais Lietuvos parlemen- te, mes, dar kartą dėkuodami vi- siems darbuotojams ir aukuoto- jams, tariame Sudie.

Vardu Lietuvos Steigiamojo Seimo Narių Balio Žygelio ir La- do Natkevičiaus, (Pasirašo) L. Natkevičius. So. Boston, Rugsėjo 25 d., 1922 m.

NEPAMIRŠKITE SUBATOS.

Subata, beabejo, bus ant ilgo nepamirštama So. Bostonie- čiams, nes subatos vakare Lietu- vių Salėje Sandariečiai sulos dar pirmu kartu So. Bostone du la- bai puikius ir begalo įspudingus veikalus: trijų veiksmų dramą "Unding" ir komediją "Zilė Gal- von, Velnius Vuodegon." "Undi- nė," K. Puidos veikalus, begalo gražus ir įspudingas. Perstato- ma lietuvių ištreptos intelligen- tijos gyvenimą Sibire. Parodo jų kovas su dviem galingomis spē- komis, t. y. viena jiega Tėvnyės meilė, kuri traukia grįžti Lietu- von ir darbuotis savo tautiečių labui, o antra, irgi nē kiek nema- žesnė, tai su "Undinėmis" arba su mėlynakėmis, kurios tiesia savo tinklą, kad juos ten supai- nioti ir nepaleisti grįžti savo gimtinėn. Kada susiduria tos dvi galingos jiegos, tai įvyksta baisi tragedija, ir kas paskui išto išei- na, tai kiekvienam bus proga pa- matyti ateinančios subatos va- kare, spalio 14 d., Lietuvių Salėje 7:30 val. vakare. Šį tragišką veikala sulos gabus scenos mė- gėjai: Z. Neveckienė, S. Mockus, A. Juodgudis, P. Apšiega, A. Bendoraitis ir A. Matulis. Tad nepamirškite subatos, o pamaty- site, ką "Undinės" padaro Lietu- vos inteligentams.

Antrame veikale, komedijoj, loš A. Juodgudis, V. Jankauskas, A. Boravičius, M. Podeliutė ir S. Kazlauskaitė. Čia visiems bus juokų iki kaklo. Kasgi jau nežino vietos gerą komedijantą Juod- gudį ir kitus čion paminėtus?

Rep.

Massachusetts'o Vyrai ir Moters—

Jus asmeniškai lytis tiesa, kuri bus nubalsuota lapkr. 7 d. cenzuruoti judamuosius paveikslus—daleisti vieno žmo- gaus asmeninei ir škvėptai nuožūrai diktuoti, ką jus gali- te matyti ir skaityti jusų vietos teatruose. Palytima mil- žiniškas principas — vieno žmogaus galybė, priešinga kiekvienam principui, ant ku rių Amerika buvo įsteigta. Čia yra jusų kova atremti šį laisvės puolimą. Mes šau- kiamės į jus lėšų ir patarimų pagelbėti atremti šią pasiu- lytą tiesą. Rašykite į: Committee of Massachusetts Citi- zens Against Censorship, 120 Boylston St., Boston.

Charles H. Cole, Chairman.

Wm. H. Carter, Treas.

A.L.T.S. REIKALAI

NAUJI NARIAI ISTOJO I

A. L. T. SANDARA.
Prie 7 kp., So. Boston, Mass.

V. Jazukonis,
J. Lukas.
K. Palubeckas.
Prie 17 kp., Grand Rapids, Mich.
Jonas Smilgis.

Prie 36 kp., Pittsburgh, Pa.,
Steponas Raubiškis,
Tadaušas Kriščiūnas,
Jonas Navickas,
Vincas Mockevičia,
Juozas Navalinskas,
Ramonas Paplauskas.

SANDAROS SEIMO REIKALE.

Gavęs nuo mūsų pirmininko gerb. V. K. Račkausko pranešimą, kad jis išvažiuoja Lietuvon, ir sykiu prašymą, ar nebutų galima Sandaros Seimą nukelti į sausio mėnesį, 1923 m., paleidau per visus Sandaros C. V. narius sekančią krivulę:

KRIVULĖ No. 1.
So. Boston, Mass.

Rugsėjo 16 d., 1922.
Gavau laišką nuo mūsų Pirmininko p. V. K. Račkausko pranešantį, kad jis B. S. Banko reikalais apie 23 dieną šio mėnesio išvažiuoja Lietuvon trims mėnesiams laiko, atgal grįš apie pabaigą gruodžio. Akyvaizdoje to įvykio jis prašo, ar nebutų galima Sandaros Seimą nukelti į sausio mėnesį sekančių metų, nurodant, kad jam sugrįžus kaip tik ir bus daug svarbių pranešimų iš Lietuvos, o tas Sandaros Seimui kaip tik geriausiai tiktų.

Kadangi Sandaros Seimui visuomet budavo lapkričio mėnesyje, tai pats vienas negaliu spręsti Seimo perkėlimą ir šiūmi kreipiuosi į Tamistą, kaip Sandaros Centro Valdybos Nari, kad Tamista išreikštumėte savo nuomonę tame reikale. Kokia bus nuomonė visos Centro Valdybos, taip pasielsiu.

Laukdamas umaus pranešimo pasilieku.
Su gilia pagarba,
K. J. PAULASKAS,
Sandaros Sekretorius.

Į užklausimą gavau sekančius atsakymus:
REIKALE NUKĖLIMO SEIMO Į SAUSIO MĖN. 1923 M.
Worcester, Mass., Rugs. 18.
Gerb. K. J. Paulauskas,
Sandaros Sekr.-Adm.
Gerbiamasis!

Seimo atkėlimo dėlei, mano nuomonė yra ve kokia: Seimas yra nutaręs laikyti lapkričio mėnesį, tai C. V. negali laužyti seimo nutarimų. Jeigu laužyti, tai reikia šaukti ekstra Seimą. Reikia laikytis šiokiu tokio principo. Juk C. V. nėra "caras" ALTS.

Tad siūmi pareiškui joguei nepritariu atkėlimui.
Su augšta pagarba,
A. J. GOTAUTAS,
ALTS. Vice-Pirm.
Spalio 7, 1922.

Aš pritariu, kad seimas būtų perkeltas.

Chas Pratapas.
Gerbiamasis!
Sutinku, kad Sandaros Seimas būtų nukeltas į sausio mėnesį, 1923 m.

J. RAUKTYTĖ,
ALTS. Iždo Globėja.

Gavęs Krivulę No. 1.
Pareiškui pilną sutikimą perkelti Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros Seimą į sausio mėnesį, 1923 m.

A. L. T. Sandaros Iždo Glob.
Kazys J. Sidabras.
Worcester, Mass., Sept. 18.

Seimo perkėlimo dėlei: Stovint prie principo ir taisyklių, kurių tvarka reikalauja, reikėtų sušaukti ypatingą seimą, su lauzymu praėjusio seimo nutarimą, kuriuomi paskirsta seimo

laikas. Seimo nutarimų Centro Valdyba sulaužyt neturi teisės ir todėl seimas iš lapkričio mėnesio keltas tolyn but negali.

V. S. Jokubynas
ALTS. Apšv. Kom. Narys.

Chicago, Ill., Rugs. 18.
Gerb. K. J. Paulauskui
Reikale Krivulės No. 1.
Gerbiamasis Tamsta:—

Sandaros prezidentui, g. V. K. Račkauskui, išvažiuavus trims mėnesiams Lietuvon privačiais reikalais jo pareigas privalo eiti vice-prezidentas ir organizacijos reikalai neprivalo nukentėti. Atidėjimas Sandaros seimo dviem mėnesiams gali sutrukdinti kai kuriuos reikalus ir abėnai gali atsilipti ant tvarkos. Jei nauji Sandaros viršininkai įeina galėn tuo po Seimui ar seime, reikiška, užtęsimas seimo dviem mėnesiams sutrukdytų jų terminą dviem mėnesiams. Jokios "svarbios žinios iš Lietuvos," g. Račkausko žodžius cituojant, Sandarai naudos neatgabens, bet atpenč, gali atgabenti daug bergždžio darbo.

Padarytume gerą "turn" parupindami prezidento kelionei bent \$200.00. Už tuos centus jis gerokai padirbėjo.

Su gilia pagarba,
K. DRANGELIS,
Sandaros Apš. Kom. narys.
Clevedand, Ohio, Rugs. 18 d.

Gerbiamas Tamista,
K. J. Paulauskas:—
Kadangi Sandaros Pirmininkas V. K. Račkauskas dėl išvažiuavimo Lietuvon su reikalais negalės dalyvauti busiančiame paprastu laiku Sandaros Seime, ir kadangi jo apsilankymas Lietuvoje pačiu naujo Seimo rinkimo laikais daug prisidės prie nustatymo mūsų politinių ryšių su Lietuvos partijomis ir santykių link jų, aš iš savo pusės sutinku, kad Sandaros Seimas būtų atidėtas ant to laiko kada Pirmininkas galės Seime dalyvauti, ir tada iš jo girdėdami žinias apie dalykus Lietuvoje kaip tik Seime galėsime reaguoti savo darbuose ateityje.

K. S. KARPAVIČIUS,
Apšvietos Kom. Narys.
Richmond Hill, N. Y.
Rugsėjo 28, 1922.

p. K. J. Paulauskui.
Gerbiamasai!—
Ačiu už apturėtą atvirutę linkui p. V. K. Račkausko kelionės Lietuvon ir jo geidimo. Ypatiskai ir kaip narys valdybos sutinku, kad Seimas būtų atidėtas iki Sausio mėnesio, 1923 m.

Su pagarba P. J. Žuris,
New York, Rugs. 19, 1922.

Gerb. K. J. Paulauskui,
So. Boston, Mass.
Gerbiamasai!

Jei aš, kaip Įstatų Komisijos narys, turiu teisės tarti savo nuomonę Sandaros Seimo atidėjime po naujų metų, tai aš esu už tai, kad Seimas būtų nukeltas į patogesnę laiką, kuomet jau bus sugrįžęs iš Lietuvos Sandaros prezidentas, gerb. V. K. Račkauskas.

Šitą savo nuomonę pamatuoju tuomi, kad tuomet bus galimybės suderinti savo darbus su Lietuvos pažangiųjų žmonių nusistatymu, nes ligi to laiko vargu suspės naujai išrinktas Lietuvos Seimas susitvarkyti. Pagaliau pil. Račkauskas parveš mums žinių ir nurodymų nuo mūsų vienminčių iš Lietuvos ir tuomet mums bus lengviau nustatyti savo taktiką ir tinkamas nusistatymas visais klausimais. Todėl aš stoviu už Seimo nukėlimą po naujų metų, jei mano žodis turi nors kiek svarbos šiūmi klausimui.

Pasibriežkime kiekvienas sau, kad šis mėnuo, tai yra mūsų agitacijos — apšvietos mėnuo. Kad šiame mėnesyje mūsų kiekvieno yra priedermė, kad neatbutinai turime savo draugą arba draugę prikabinoti prie Sandaros arba jam ar jai užrašyti "Sandara." Jei tik pas mus kiekvienu bus tokis pasirijimas, tai lengvai mes tą atsiėksime. Tokiu keliu mes atsiėksime didžiausią agitacijos bei apšvietos darbą.

Tad visi, Sandariečiai, stokime

širdingai spaudžiu Tamstos dešinę! S. E. Vitaitis.

Sekr. K. J. Paulauskui.
Gerbiamasis:—

"Programa", III-jo Susivažiavimo priimta, aiškiai pasako (§ 20 A. L. T. S. Organizacijos pamatai), kad Centro Valdyba Seimui "laiką parenka," taigi Centro Valdyba ir sekančiam Seimui galėjo "parinkti laiką," t. y. atidėti jį vėlesnei dienai, nepasiklausiant jokių Komisijų. Bet kad paklausta ir manęs nuomone apie Seimo nukėlimą, tad pareiškiu, kad neesu priešingas Seimo nukėlimui, nes yra ganėtinai svarbių tokiam nukėlimui priežasčių.

V. J. Šliakys,
Įstatų Komisijos narys.

Reikale perkėlimo Seimo.

Kadangi mūsų prezidentas išvažiuo į Lietuvą ir tik sugrįš apie Naujus Metus, ir tas daug reikiška mūsų organizacijai; kadangi įstatai pavolina kelti Seimą ir mes matom reikalu perkelti į sausio pabaigą, 1923 m. Seimą.

Kontrolės ir Biznio Komisija
S. Jokubauskas,
P. Bolys.
St. Mockus.

Iš aukščiau telpančių gautų Centro Valdybos išsireiškimų matome, kad didžiama C. V. narių pritarė Seimo nukėlimui. Ir, kadangi mūsų įstatuose yra pasakyta: "Paprastiems metiniams susivažiavimams vietą paskiria visuotinis susivažiavimas, o laiką parenka Centro Valdyba." Tai vadovaudamosi C. V. didžiūmos pritarimu, šiūmi skelbiu visų Sandaros kuopų žiniui, kad Sandaros Seimas yra nukeliamas į sausio mėnesį 1923 m.

Seimo dienos bus paskelbtos vėliaus.
K. J. Paulauskas.

APŠVIETOS SAŪVAITĖS REIKALE.

Sulyg pereitų metų Sandaros Seimo nutarimo, šiame spalio mėnesyje turi įvykti Sandaros AGITACIJOS — APŠVIETOS SAŪVAITĖ. Tulas laikas tam atgal buvau skelbęs sandariečiams, kad Sandaros Centras visomis išgalėmis prisidės prie įvykdinimo to seimo nutarimo. Bet, ant nelaimės, visi reikalai pakrypo kiton pusėn. Musų pirm. g. V. K. Račkauskas savo kasdieninio darbo aplinkybėms susibėgus turėjo trejato mėnesių laikui išvažiuoti Lietuvon. Sandaros Adm. pradėjęs leisti kalendorių 1923 m. yra apsivertus darbu. Na, o priegtam, dar negalima šiame laike gauti tinkamą kalbėtoją, kuris galėtų pašvesti bent keles sąvaites laiko važinėjimui su prakalbotomis. Žodžiu sakant, taip susidurė visi reikalai, kad Sandaros Centras šiais metais negali prisidėti su pagalba kuopoms surengti Agitacijos Apšvietos Sąvaitę.

Kaip pasirodė, tai lieka vienoms kuopoms, kiek kurios išgali, rupintis tuo reikalu. Butų labai gerai, kad šiame mėnesyje visos kuopos, kiekviena sulig savo išgalės, pasistengtų surengti bent po vieną vakarėlį tam tikslui, kad išaiškinti Sandaros principus, ir su jais supažindinti mūsų brolius lietuvius.

Mes, Sandariečiai, tą Apšvietos Sąvaitės užduotį galime atlikti ir be maršrutų, be kalbėtojų, jei tik mes visi stosime į darbą.

Pasibriežkime kiekvienas sau, kad šis mėnuo, tai yra mūsų agitacijos — apšvietos mėnuo. Kad šiame mėnesyje mūsų kiekvieno yra priedermė, kad neatbutinai turime savo draugą arba draugę prikabinoti prie Sandaros arba jam ar jai užrašyti "Sandara." Jei tik pas mus kiekvienu bus tokis pasirijimas, tai lengvai mes tą atsiėksime. Tokiu keliu mes atsiėksime didžiausią agitacijos bei apšvietos darbą.

Tad visi, Sandariečiai, stokime

į tą bendrą apšvietos darbą! Atlikime savas pareigas gavimui naujo nario bei skaitytojo. O jei jau kuris nepajėgiame tą padaryti, tai pats užrašykime "Sandara" savo draugui bei giminei ar čia, Amerikoje, ar Lietuvoje, tai tuomi atliksime didžiausią apšvietos darbą. Taipgi šiame mėnesyje kiekvienas sudėkime po kelis centus į Sandaros apšvietos fondą. Pavyzdžiui, jeigu bent 2,000 Sandariečių paaukuotų po 5c., tai Sandaros Centras gautų \$100.00. Už tą pinigų sumą būtų galima per metus siuntinėti Lietuvon apie 40 egz. laikraščio "Sandaros." Tuokart mūsų organas "Sandara" galėtų atlankyti Lietuvos kariuomenės ligonines, iš kurių gauname atsišaukimų, kad siųstume musų organą, galėtų atlankyti Lietuvos mokyklų skaityklas, kurias šiandien tukstančiai musų jaunuolių lanko siekdami prie apšvietos. Taipgi būtų galima suteikti šiokią-tokią paramą Lietuvos beturčiams moksleiviams, kurie nors vargo prispausti, vienok paskutinį duonos kąsnį nutraukę nuo savo burnos, pašvenčia jį mokslo reikalams, kad pasiekti mokslą, kad įsigauti į platesnį gyvenimo kelią.

Tad visi, Sandariečiai, stokime į darbą šį mėnesį, kaip į savo pareigų atlikimą, nelaukime nė vienas, kad kas mus ragintų, pasiraginkime patys save ir darbuokime apšvietos dirvoje. Kadangi šis mėnuo yra musų kaip paskirtas apšvietos mėnuo, tad kuris šiame mėnesyje prisirašys prie Sandaros, užsimokėdamas už visus metus, arba kuris užsirašys "Sandara" visiems metams, tam suteiksime dovanų knygą "ZMOGAUS PAREIGOS" vertės \$1.00. Ši nepaprasta dovana bus duodama tik tiems, kurie šiame mėnesyje prisirašys prie Sandaros, užsimokėdamas už visus metus arba taip pat užsirašys "Sandara" visiems metams.

K. J. PAULASKAS,
Sandaros Sekr.-Adm.

Iš A.L.T.S. Kp. Veikimo.

RACINE, WIS.
Aukos.

Sandariečiai ir mums prijaučiantie lietuviai, Socialistų Liaudininkų Demokratų Partijai ir Valstiečių Sąjungai aukų sudėjo \$15.25. Tuos pinigus skiriame aukščiaus minėtoms partijoms, kad su tais keliais doleriais dar karščiaus vestų agitaciją, kad ko daugiausia pravestų balsavime į Seimą tų atstovų, kurie gina Lietuvos Respublikos laisvę ir varguolių reikalus. Ta mus Racine lietuvių auka, pagal gerb. L. Natkevičiaus išsireiškimų, verta didžiausio protesto prieš klerikalus. Griežčiausias protestas išneštas tiek klerikalams nebaisus, kiek penkiolika dolerių.

Aukų rinkime atsižymėjo Antanas Vaičkionis, O Šimenytė. Stambiausią auką davė pil. M. Matkus.

Ačiu aukotojams! Garbė rinkėjams, kuriems teko šis darbas padirbėti. Sandariečiai! mus ta auka ne paskutinė. Reikalui atėjus vėl aukosime. Auką duoti geram tikslui žmogus jautiesi kaip akmenį nuritinęs nuo krutinės. Lengva darosi ir esti maloni sąžinė.

M. Kasparaitis, prot. rašt.

PITTSBURGH, PA.
Iš Sandariečių veikimo.

A. L. T. Sandaros 36-tos kuopos mėnesinis susirinkimas turėjo but pirmą mėnesio nedėlios vakarą L. M. D. name, bet kaip ir neįvyko. Vieną Sandara nepagarsino kuopos susirinkimą, nors buvo į laiką pasiūsta, o antra, tai gana ilgai tęsė Parodos paskutinis mitingas, net lig 10 val. vakare, tai Sandaros kuopos mitingą laikyti pasilikio mažas burelis, kuriame buvo nors rapor-

taišduota. Kadangi paroda labai nusisekė, tai prie Sandariečių pradėjo da daugiau dėtis naujų spėkų, nes tą pačią dieną prisirašė 6 nauji nariai. Todėl organizatoriai turėtų da daugiau subrusti pasidaruoti. Taip pat Sandaros narių žėdno yra priederystė savo pažįstamą pakalbint prisirašyt prie Sandaros ir veikti visiems kartu savo Tautos

labui. Kadangi da pranešimų iš Centro negauta, kada turės įvykti A. L. T. Sandaros Seimas, tai palikta raštininkui, kad kaip tik gaus pranešimus, jei būtų reikallas, kad sušauktų ekstra mitingą. O nariai, kurių mėnesinės užsivilkusios, kad stengtųsi priduoti rašt. J. Virbickui, 149 Moultrie St., Pittsburgh, Pa.

J. Virbickas.

A. V.—ČIUS.

LIETUVOS ŽEMĖS UKIO IR PRAMONĖS PARODA

Rugsėjo mėn. 10 d., Kaune atsidarė Pirmoji Lietuvos Žemės Ukio ir Pramonės Paroda. Ji tęsis 10 dienų.

Jau nuo pat ryto, pastebiamame mieste didelis judėjimas. Aiškiai matoma, kad, šiandien, busią kaž kas ypatingo. Gatvės tirščiau pripildytos žmonių. Pastebiamai įvairių naujų asmenų. Paroda įdomavimasis sutraukė netik iš visos Lietuvos suinteresuotus tuo įrengimu žmones, bet daugelį ir iš užrubežės svečių. Kad Kaune stoka bustų apsisototi, to nebojo.

Apie dvilyktą valandą, žmonių minios traukė į II Vytauto kalną — ažuolyną, kur sustatyti Parodos paviljonai bei kioskai. Poros sąvačių atgal čia stovėjo tik reti ažuolai, dabar keturių dešimtinų plote, tvarkingai sustatyti stovimai nameliai-paviljonai. Ir pati Parodos aikštė daro nepaprastą įspūdį, nes iš čia: iš vienos pusės stovi Vytauto kalnas, maždaug tokio pat didumo, iš kitos — Žalioji Kalnas, o netoli — Micevičiaus slėnis, o į miesto pusę, matytis dailiausias reginys, kokio sunku ir visoje Lietuvoje besurasti. Iš Parodos aikštės matosi visas Kaunas, matosi net kaip kairurionis gatvėmis žmoneš vaikšto. O paviljonų konstrukcijos — įvairių įvairiausių. Jau iškart atvykusis įgauna jaukaus upo.

2 val. p. p. Parodos Komiteto Pirmininkas Tubelis atidaro Parodą. Trumpia, aiškia kalba dėsto dėtas pastangas Parodą rengiant. Kviečia keletos tukstančių minią pasigerėtų paruoštųjų darbu. Toliau, kalba einas Respublikos Prezidento pareigas ir St. Seimo Pirmininkas A. Stulginskis, Ministeris Pirmininkas Ernestas Galvanauskas, Kauno miesto burmistras J. Vileišis. Kalbėtojai nurodo, kad Paroda neįvyko tokia, kokios norėta. Šitoji Paroda pilnai neatvažiuoja Lietuvos ekonominių gyvenimą. Ir kitos panašios musų parodos nebus pilnos, kol nebus pilna Lietuva, kol ji neturės savo sostinės Vilniaus, ir vienintėlio Klaipėdos uosto.

Kalboms pasibaigus, žmonių minios išsisklaidė. Ir kas pirmiausia juos nukvietė prie eksponatų — demonstruojamos įvairios mašinos ir stebėtinai savo didumu ir išvaizda gyvuliai. Tiksliau išžiūrėti nesirado noio, iki kiekvienas neperbėgo skersai ir išilgai Parodos aikštės. Tiksliau išžiūrėjus randama šiuos eksponatų skyrius, jų viso 15, butent: 1) žemės Ukio mašinos ir padargai, 2) Pieno ukis, 3) Laukų, pievų, sodų, daržų ukis. 4) Miškų, durpynų ukis. 5) Statybos ir statomoji medžiaga. 6) Technologiniai ir mašinų statymas. 7) Chemijos dirbiniai. 8) Spauda ir statistikos daviniai. 9) Prekių pavaldžiai. 10) Odos dirbiniai, 11) Audiniai, manufaktura, galanterija. 12) Keranika ir stiklo dirbiniai. 13) Paukščių, bičių, žuvų ukis. 14) Liaudies dailės dirbiniai. 15) Gyvuliai. Iš karto surasti šiuos skyrius gan sunku, nes nesama jokios eilės. Taip pat vaduojantis tam tikru išleistu Parodos katalogu irgi negalima, nes nenurodyta vietos. Taip ir prisieina kiekvienam įieškoti. Tuojaus šale vartų stovi gyvulių ukis. Eksponatų neperdaugiau-

lia. Arklių išviso busią apie 40. Nors skaičius nedidelis, bet veislės atžvilgiu, gana didelis visas gyvulių skyrius. Visi gyvuliai sustatyti viename parodos kampe maždaug tokioje tvarkoje: galvijai, arkliai, kiaulės, avys, paukščiai. Iš galvijų daugiausia pasižymi holandų veislės buliai ir karvės. Daugiausiai tai dvaruose išauginti galvijai, kaip antai: B. Karpio Biržų-Pasvalio apskr., V. Komaro Baisogalos dvaro, Korvino Vierzbickio Bargaikių dvaro Kedainių apskr., S. Jeckevičiaus Dembavos dv. Panevėžio apskr., Rusteikos Valerijono Terespolo dv., V. Zubovo ir kitų. Ypač vienas jautis svečių akį traukia. Jo didumas, riebumas tiesiog stebina visus. Pririštąjį jautį dar laiko žmogus už per nosį pervertąja grandinėle.

Iš arklių prižą, matomai, gaus "Liutas," jis nepasižymi didumu, bet savo dailia išvaizda. Jis priklauso Benediktui Skiperiui Čekiškės valsčiaus, Kauno apskr. To paties savininko dar stovi kelios kumelės: Laumė, Bobutė, Basara, Toliau, Virzbickienės Jadvygos Gužupio dv., Kedainių apskr. stovi gana judrios kumelės, kurių vjena vardu "Ebegantka" turi 8 metus ir yra maišytos arabu veislės, o kita "Lila" 2.5 metų — irgi arabų veislės.

Kiaulių tarpe tarpe tesimato jouskširų "Gerovės" B-ės ir kitų, ir stebino didumo bei nepaprastumo begširo juoda kiaulė, kaip koks begemotas. Daugiau, kiaulės menkos. "Gerovės" B-vė duoda vilties, kad ateityje kiaulių veislę praplės.

Įdomiausias smulkesnių gyvulių skyrius — avių, vištų, žąsų, kalakutų ir kitų. Išstatyta Prūsų juodgalvės avys, Karmelavos mergaičių ukio mokyklės kalakutai, "Mamutai" lietuviškos antys, vištos "Orpingtonai," "Vian-dotės," "Plinotai" toliau Tkačėnos (Kaišėdorių apskr.) paukščių ukio kelios veislinių vištų guštos su juodu gaidžiu, lietuviškos žąsys.

Žuvų ukiai atstovauja neseniai susitvėrusi "Spėkos" B-vė. Ji turi nusinuomavusi keletą ežerų ir juose gaudo žuvis. B-vės pavilione išstatyta visokios rūšies rukyutos, džiovintos, sudėstytos į bonkas, žuvis; o "Žuvis ir Gintaro" bendrovės pavilione laivelių modeliai, žuvų ruginamosios krosnės modelis ir kiti prietaisai; sienos nusegotos Lietuvos ežerų ir upių žuvų paveikslais, karpiams veisti tvėnkinio projektas ir tt.

Bičių ukio išstatyti eksponatai nesudaro didelio domėsio. Keletas bičių avilių ir spiečiams gaudyti įvairūs prietaisai. Juos atstovauja Dėdė Jeronimas, žinomas Lietuvoje bitininkas.

(Bus daugiau)

Tą, kurs valdo mus mintį teisybės galybe, mes garbiname.—
Voltaire.

Krikščionių bažnyčia per visus amžius vartoto savo įtaką pasipriešinimui moteries laisvės.

—Elizabeth Cady Stanton.

Visas aparatas religijoje man yra labai šlykščius. —Turgenev.

Garlaivėlis atvežė mus iš Konstantinopolio į Prinkipo salą, ir mes išlipom. Mažai keičiųjų tebuvo. Buvo viena rusų šeimyna, tėvas, motina, jaunavedė dukterė su vyru, ir mudu. Beje, besiantarinant Konstantinopolio uostan, jaunas grekas priėjo prie mus. Sprendžiant iš portfelio, turbūt buvo piešėjas. Ilgi, juodi plaukai siekė pečius, veidas buvo išblyškęs, akis įdubusias. Iš pradžių įdomavau juom, nes buvo nuolankus ir žinojo gerai visą aplinką. Bet vėliau nepaisiau jo, nes per daug kalbus buvo.

Rusai buvo daug malonesni. Tėvai atrodė inteligentiški, malonūs. Žentas buvo puikus vaikinąs, mandagus ir atviras. Jie važiavo į Prinkipą praleist vasarą dėl dukters sveikatos. Graži, išblyškusi mergina arba taisybės iš sunkios ligos, arba buvo pakliuvęs į nagus nenuolauidžios ligos. Ji ėjo pasirėmus ant savo vyro ir labai tankiai turėjo pasisėdėti. Sausas kosulys perkirto jos kalbą. Jos numylėtas pažvelgavo į ją simpatiskai, bet ji žiūrėdavo į jį lyg sakydama:

— Tai niekis. Aš laiminga.

Grekas apleido mus prieplaukoje, bet jo patarimu visas burys užsisakė vietas viešbutyje ant kalnelio. Savininkas buvo francuzas, ir visas jo namas buvo švariai, artistiskai ištaisytas.

Pusryčiauom kartu, ir kuomet vidurinio šiluma atsilėjo, nuėjome į kalnus pasisėdėti pušyne, ir gėrėtis vaizdu. Apsirinkę tinkamą vietą, susėdom. Grekas netrukus pasirodė. Pasveikino mus, pažvelgė aplink, ir, atsisėdęs kiek toliau nuo mus, atsidarė portfelį ir pradėjo piešti.

— Aš manau, jis tyčia pasirinko tą vietą, kad nematytume jo piešinio — aš pastebėjau.

— Nereikia — atsakė jaunas rusas: — Turime gražesnę piešinių prieš mus.

Paskiaus pridūrė: — Man rodos, jis ir mus piešia. Na, tegul.

Istiesų, turėjome į ką žiūrėti. Nėra gražesnio, linksmesnio kampelio visam pasaulyje, kaip Prinkipe. Jei galėčiau gyventi vieną mėnesį, atmintis pasiliktų amžinai. Neuzmiršiu nė tos vienos dienos Prinkipe.

Atmosfera buvo minkšta, glamonėjanti. Po dešinei už marių kyšojo rudi Azijos kalnai; po kairei tolimoje mėlynoje augstieji Europos krantai. Artima sala Chalki, su karališkais miškais, kilo į dausas kaip liudnas sapnas. Jos viršunę dabino namas — prieglauda tiems, kurie serga dvasioje.

Marmoros jura gulėjo tyki, ir atmušė visokias spalvas. Toli, arti prie dangaus, marės buvo baltos kaip pienas, ten ružavos, tarp salų gelsvos, o čia prie mus, mėlynos kaip safyrai. Nesimatė didelių laivų. Tik dvi valtyės plaukiojo ramiai. Mėlynoje padangėje ereliai lekiojo išdidžiai.

Aplink mus kalnas buvo pridengtas žydinčiomis rožėmis, kurių kvapas pildė orą. Iš kasžin-kur vėjalis atnešė tykią dainelę.

Visi sėdėjome tykiai ir gėrėjome tuomi rojauš paveikslu. Jauna rusė gulėjo ant žolės atsirėmus į savo vyrą. Jos akyse pasirodė ašaros. Josios numylėtas su-prato, ir pabučiavo ją. Jos motina taipgi apsišveikė, ir aš pats jaučiausi keistai sujūdintas.

— Čionais kunas ir siela turi išgyt, — šnabždėjo ji: — koksai laimingas kraštas!

— Dievas žino, aš neturiu priešų. Bet jei turėčiau, aš jiems atleisčiau čionais, — prabilo tėvas drebėnčiu balsu.

Ir mes vėl nutilom. Taip malonu buvo. Kiekvienas jautėsi laimingas, ir kiekvienas būtų pasi-

dalinęs ta laime su visu pasauliu. Mes nė nematėm, kad grekas seniai apleido mus. Mes pasilikom. Už poros valandų, kuomet pietuose naktis pradėjo rodyti savo mėlyną ploščių, motina priminė, kad laikas grįžt. Sugrįžom į viešbutį ir atsisėdom ant plačios verandos.

Staiga išgirdom greką besibarant su savininku. Norėjome išgirst, ko jie barasi, bet savininkas užlipo laiptais marmėdamas. — Prašau pasakyt Tamistą, kaip užsivardinę tas ponaitis — klausė jaunas rusas prisiantinąčio savininko.

— Et, kas žino? — bambėjo savininkas, žiūrėdamas pikta žemyn: — Mes jį vadiname kraujageriu.

— Artistas? — Puikus užsiėmimas! Jis piešia tik negyvėlius. Kaip tik kas numiršta Konstantinopolyje, ar čia aplinkė, jis tą pačią dieną pasirodo su velionio paveikslu. Jisai nupiešia juos iš anksto ir nekuomet nepadaro klaidų.

Rusė sušuko nesavo balsu. Jos rankose dukterė gulėjo išbalusi, negyva. Vienų žingsniu jos numylėtasai nušoko laiptais. Viena ranka pagriebė greką, kita ranka siekė portfelio.

Mes nubėgom paskui jį. Abu vyrai raičiavoji po dulkes. Portfelis gulėjo išdraikytas ant žemės. Ant vieno lapo, pašėliu nupiešta, buvo galva jaunos rusės, užmerktomis akimis ir mirtų vainiku ant galvos!

Vertė Auksutė.

26-IX-22.

OPERA

XIV.

CARMEN (KARMEN)

Operos "Karmenos" kompozitorium yra Georges Bizet; tikrai, tai Bizet vadinosi Aleksandras Cezaras, Leopoldas Bizet — gimęs 1838 m. 25 spalį, Pirise, Francijos sostinėje ir mokinosi Pariso Tautinėje Konservatorijoje nuo 1848 iki 1859 m. pas profesorius Marmontelį, Benoist'ą, Zimmermann'ą ir Halevy. Bizet, moderniškas ir francūzų kompozitorius ir yra parašęs keliolika operėčių ir operų. Pažymėtinos: "Docteur Miracle, Don Procopio, La guzla de l'Elmir, Vasco di Gamma, Les Pecheurs de Perles, La jolite Fille de Perth, Djamilah, Carmen, L'Arlesienne, ir dvejetą symfonijų ir kitokių muzikale veikalų. Bizet savąja muzikale konstrukcija daug bendro turėtu su Wagneru, bet kad jo, Bizet'o, muzikos upas visai kitoks, tad ir harmoniškąją sudėtį klausant rodos pamaino. Publika — francūziškoji — prie jo muzikos atsisėdė labai brutališkai ir tik pradėjus jo veikalus statyti Anglijoj ir Italijoje, pradėjo ir jam gražiau šviesti saulutė. Daug žmonių savo namuose nėra prašais. Bizet mirė 1875 m. 3 birželio, Bougival'yje, arti Pariso.

Opera "Carmen" turi savyje visus universalius dailumus, jeigu tik kas gali giliau į tai pasigilinti: lankstūs motyvai, įdomi harmonija, instrumentacija turinti visas vaivorikštės spalvas, orkestruje prarastas irgi dramatiškais upas; toji pastaroji dovana mažam kompozitorių skaitliui pasiekama. Bizet, žmogus, įsigilino į visas dailiojo meno šakas ir perdavė tojo meno dailiasis kokybes.

Opera "Carmen", savo stiliumi, yra prasta ir aiški, kaip kad josios realis siužetas reikalautų. Dvasia operos bet gi linkusi prie antiškos graikų tragedijos ir muzika lyg kartais reiškia lyg liudėsi ir įvystyta į katastrofinį liki-

ma: meilė atvaizdinta lyg mistiška ar abstraktiška ir pati Carmen, kad, lyg yra vergė tosios meilės ir toji meilė ir ją pačią blaško-mėto, kaip kad karakteringru brošniu tas būtų pas gyventojus Pietų žemės pusiaukaukuolio.

Opera "Carmen" išpildyti yra labai sunki; ją galima išpildyti visai, ir vis bus netaip, kaip kompozitoriaus suprasta ir pagaminta išpildymui. "Carmen", paprastai išpildant gali pasirodyti tik balaganine operette, kuomet išpildant ją suprastu būdu, parodomas jos tas gilumas, kuris josios skaisant prastume tūno. Nėkurie filosofai ir muzikai sakė, kad "Carmen" yra gilesne opera, negu operos Wagnero, ypač tą kartoją Nitsche. Nitsche, žinoma, nuėjo kraštutinuman ir ne tos pusės, kur reikėta. Ištikro, tai "Carmen" opera Bizet'o už Wagnero operas negilesnė, bet tik artimesnė prie Wagnero pradinių operų stiliaus, bet, kartojū, kitokio upo.

"Carmen" — tai keturių veikmių opera. Libretto imta, pagal romano Merimee, Meilhac'o ir Halevy.

"Karmenė" opera buvo statyta pirmu kartu Parise, 1975 m. 3 d. kovo mėn. Kritikai apie operą atsiliepė labai prastai ir sakoma, kad tas tiek paveikė į patį Bizet, kad jis po perstatymui savo "Karmenės" greitai miręs.

Veiksmui vieta imta Ispanija. Laikas — pradžia XIX šimtmečio.

Aktas pirmas. Tarp kareiviškų kazarmų ir cigarų dirbtuvės aikštės Sevilijos mieste. Žmonės ir kareiviai atštieje pinasi. Ateina jauna kaimietė, Michaela ir teiraujasi apie seržantą Don Jose (skaityk, Don Hoze), ir sužinojus, kad seržantas nėra, atsitolina. Don Jose nepoigo ateina su patruliu (burys kareivių, skirtas sargybai) ir, žinoma, kuomet eina burys vaikų ir visokių gatvinių žioplių. Dirbtuvėje pasigirsta skambutis, reiškiantis pasilsio laiką ir iš dirbtuvės eina darbininkės ir prie jų prisijungia čigonė, Karmenė, paskui kurią pradeda sukinėties gatviniuos sportai, bet jinai jų nepaiso, o kreipia domėsį prie seržanto, Don Jose's. Vėl užsigirsta dirbtuvės skambutis ir aikštė tuštėja. Čia grįžta Michaela ir sako Don Josei, kad jinai jam atnešusi bučkį nuo jo motinos, kurį ir atiduoda ir tuomi sukelia jame tyrą ir nekaltą prie Michaelos meilę. Užsigirsta iš dirbtuvės šauksmai, kad Karmenė, kurią tai tik ką neužmušusi. Leitenantas Zuniga liepia Don Josei Karmenę areštuot ir surišti jai rankas. Kuomet, tolesnei, pasilieka du vienu — Jose ir Karmenė, tai pastaroji stengiasi lengvadvasį seržantą prisivilioti ir jam net paskiria vietą "susitikimui." Seržantas viršes nuo jos rankų atliuosuoja ir kuomet vėl ateina leitenantas, kad jau ją areštuotą paimt kur reikia, tuomet Karmenė pabėga, o susidariusi minia dar tam jos pabėgimui prijaucia ir jei lyg gelbsti.

Aktas antras. Kontrabandistų karčiama. Orgija (orgija — dabartiniu laiku tai vadinasi girtuokliavimo puota) ir šokiai, ir kuriuose dalyvauna ir Karmenė. Ant gatvės didelės ovacijos (ovacija — kam nors triumfalis sutikimas, vieša pagarba), nes ateina Escamillo (Eskamillo), toreadoras (toreadoru vadinasi Ispanijoje tas žmogus, kuris eina mušin su jaučiais). Toreadoras labai išdidžiai giriasi apie tuos mušius ir nurodo jų pavojū ir tokiu būdu visi tampa tuomi užžavėti ir pati Karmenė persiama simpatijomis prė toreadoro. Du kontrabandistai, El Dancairo ir El Remendada, pareiškia Karmenei ir jos draugėms, Frasquitai ir Mercedes apie savus naujus užnamumus ir Karmenė sa-

ko, kad ji lauksianti savo meilužio, seržanto. Tuomet kontrabandistai prikalbina ją, kad ji ir tą seržantą jų šaikon įsviliotų. Iš-tolo pasigirsta seržanto dainelė ir jis tiesiai iš gauptvachtos (sargybos vieta, namuose, kazarmėje, kur, tankiausiai, sodina kuomi nors prasižengusius kareivius) ateina čia jau, prie Karmenės, kur jis, seržantas, už paleidimą areštuotos Karmenos sėdėjo visą mėn. Karmenė sutikusi čia Don Jose, pradeda jam dainuoti ir šokt ir jį visai užžavė. Seržantas užgirsta kažin ar ne trimitą, šaukiantį visus savo vietosna ir nori išeit, bet tuo laiku ateina čia ir leitenantas, tad pas Don Jose apsiereiškia pavydus linkui Karmenės ir seržantas pasilieka ir kaunasi su leitenantu, savo vyresniuoju. Besikau-nančius išskiria kontrabandistai ir leitenantą išveda, o nesusivaldantis seržant, lieka savo geidulių auka, uinea paskui Karmenę t. y. su kontrabandistais.

Aktas trečias. Kalnuose, kontrabandistų punė. Išrodo, kad kontrabandistai yra turėję nakties sunkų darbą ir tebesilisi; čia yra ir Jose. Burelis čigonų, kurios sau buria kortomis: dėl Mercedes'ės ir Fraskitos kortos reiškia laimę ir pinigus, o Karmenei — mirtį. Po truputį čigonų tuntas pradeda judėti ir rengiasi aplėst šią vietą. Michaela įieško savo jauniki, Jose, ir ateina čia, — ji nori Jose'į ištraukt iš tokio gyvenimo verpeto. Pasigirsta šūvis, tai stovėjis Jose sargyboje paleido tą šūvį, nes pamatė ateinantį Eskamilla, kuris Josei pasirodė nužvelgtinuoju asmeniu. Michaela, užgirdus šūvį, pasislepia. Eskamillas, sutikęs Jose, jam pasako, kad jis atėjo pasimti Karmenę, kurią jisai myli. Jose verda pavydu ir šoka mušin su Eskamiliu ant peilių, bet kontrabandistai juos išskiria. Toreadoras kontrabandistus užkveičia apsilankyt jo mušin su jaučiais ir uinea. Už uolos kontrabandistai randa pasislėpusią Michaelą; pastaroji maldauja Jose, kad grįžt namon prie mirštančios savo motinos. Karmenė, su panieka, sutinka, kad Jose eitų prie motinos; jai jisai jau yra "nubodęs." Jose uinea ir grąsinančiai sako Karmenei, kad jis ją dar sutiksias. Susidariusiai tokiai tragiškai padėčiai rodos jau lyg nėr išiegos, bet ten, toli, užsigirsta skambasis linksmos toreadoro dainos ir vieniams duoda vilties, o kitus sukoneveikia. Karmenė, užgirdus toreadoro dainą — "Toreador, en garde!" — bėga linkui jos, bet Don Jose'į užkerta jai kelia.

Aktas ketvirtas. Prieš ketvirtajį aktą įdėtas "Entr'acte", kuris yra dailiausiu syfoniniu dalykėliu toje operoje: tai lyg pašnekesis tarp obojaus ir fleitotos. Aktas ketvirtas atsidaro su vaizdu aikštės Sevilijoje, už amfiteatro muro sienų, už kurių turi būti mušys su jaučiais. Gauja jaučiasi labai linksma. Visų tu mušėikų su jaučiais procesija arba paroda. Eskamillas prieš mušį atsisveikina su Karmene, kuri apakusi joje didele garbe ir jį įsimylėjusi. Karmenės draugės praneša jai, kad gaujoje yra ir Don Jose, kad jos jį matė. Visi eina cirkan, kur bus tas mušys su jaučiais ir rengiasi eit ir Karmenė, bet čia atsiranda Jose'is ir užstoja jai kelią, neleidžia. Buvęs josios meilužis, Don Jose, nori ją nusivest su savim, bet jinai jam išreiškia panieką. Užsigirsta garsai, sveikinanti cirke toreadorą Eskamilliu, tuomet Karmenė pasisako, kad jį mylinti aną ir nuėmusi žiedą, kuris buvo nuo Don Jose'į ženklų pasižadėjimo, meta jam jį po kojų; Don Jose nustoja lygsvaros ir proto ir ją užmuša, tutinu (kinžalu) nuduria.

Mikas Petrauskas.

(tąsa)

p. Čarneckis pranešime apie "aukso-sidabro" vaju pareiškė: "ir didžiausias optimistas negalėjo geresnių pasekmių tikėtis." Tuo tarpu neoficialiai žinome, jogei aukso-sidabro surinkta vos apie 10 tukstančių dolerių vertės. Tai labai mažai. Silpna parama Lietuvos valdžiai. Abejojama, begu užtektų vieno mėnesio atstovybės lėšas padengti. Vienok p. Čarneckis išdrįso taip sakti "diplomatinę blufą" visucenei paleisti. Visgi, nors diplomatijoj veik nieko nenusimano, čia savo gabumą apreiškė.

Sulyg Liet. Inf. Biuro — Tėvo Fabijono pranešimo, konferencijoj "vienbalsiai nutarta," Amerikalų Lizdai Washingtonė" ir, tai, sulyg Tėvo Fabijono biuro, Lietuvos valdžia, esą, taip padavodino. Gi neoficialiai žinome, kad toks nutarimas nebuvo vienbalsus, nes kun. Krasnickas buvo priešingas ir jis pareiškė, kad Lietuvos valdžia tokio, nei tam panašaus įstatymo neišleido ir, kad tai yra Tėvo Fabijono ir Mostowskio "schemas" su p. Čarneckio "approbatum." Tai ir viskas. Kunigo Krasnicko pareiškimai jau dabar patikrinti neoficialėmis žiniomis iš Lietuvos, kad ištikro tokio, net nei tam panašaus įstatymo Lietuvos valdžia nėra išleidusi. p. Čarneckis, netylėk! Duok Amerikos lietuvių visuomenei oficialį valdžios aktą ir nuramink taip sunkilų žmonių upą! O jei to neturi, tai buk taip prakilnus ir paprašyk savo valdžios, kad ji Tamistą, iš šitos, anot "Dar-ko" — "pamoinąja jama" ištrauktų.

Tai vienintėlė išmintinga išieiga, kuri šitą blogą ir žalingą situaciją tegalėtų pakeisti. Gi velkant ir tolyn dalykus tuo pat miglotu keliu, žala Lietuvai ir Amerikos lietuviams didinama.

Mes esame linkę tikėti, jogei Lietuvos valdžia negalėjo būti ant tiek žliba, kad pateikti tokį įstatymą, kurio visiems Amerikos lietuviams pritaikinti, be skriaudos, nėra galima. Mums rodosi, kad Lietuvos valdžia turėjo žinoti, jogei apie 100 tukstančių Amerikos lietuvių yra jau Amerikos piliečiai. Šitie lietuviai, Amerikos piliečiai, ant kiek mums yra žinoma, pinigiskai yra daugiaus rėmę Lietuvą, negu lietuviai ne piliečiai. Bet jie šitą parimą yra teikę liuosu noru ir jausdami, kad remiant savo gimtinę kraštą nenusidėda prieš Amerikos pilietybės įstatymą.

Bet dabar, kada prievartos įstatymas (kurį tikime, Klerikalų Lizdas Washingtonė, su p. Čarneckio approbatum, pateikė), po drausme nustojimo turto, padaro Lietuvos piliečiai tik tuos lietuvius, kurie dokumentaliai užsiregistruos, išsiims pasą ir užmojęs dešimtinge, tai lietuvius Amerikos piliečius stumte nustumia nuo rėmimo Lietuvos. Išitikinę esame, kad nei vienas lietuvis Amerikos pilietis nedrįs pasirašyti dokumentalės deklaracijos, kad jis yra Lietuvos pilietis ir sudėti prisiegos, žinant, kad jis yra Amerikos pilietis. Tuomi jis dasilėstų kreivos prisiegos — "perjury" ir taptų, sulyg Amerikos statymų, skaudžiai nubaustas.

O kuomet šitie lietuviai, dėlė išgnėu "išsvežėdū išsvežėdū" registruos, tai juos klerikalai turės progos skelbti savo priprastais, žemos rūšies epitetais. Tuomet galės rasti tik viena išieiga, — pasiskųsti Amerikos valdžiai. Ir, nusimanome, kad rezultatai bus nesmagūs nei atstovybei, nei klerikalams trokštantiems de-

simtinių, kad savo lizdą Washingtonė palaikyti, nei Amerikos lietuvių visuomenei, neigi Lietuvai, kurios varde, ypatingai, viasas šitas šmugelis yra veikiamas.

Kitaip reikalas registracijos būtų ėges palaikant ir toliau Lietuvių Piliečių Sąjungą. Čia buvo rimtai pradėta, liuosai Amerikos lietuvių, registracija. Visi lietuviai galėjo registruotis be jokios baimės nusidėjimo prieš Amerikos įstatymus; nereikėjo prisiegos sudėti, Amerikos pilietybės atsisadėti. Tai suvis kitas reikalas. Ir, jeigu p. Čarneckis, kaip pasižadėjo ir butų tolyn vedęs pradėtus pirmutinio L. Atstovo darbus, tai jau šiandien didesnė pusė Amerikos lietuvių būtų susiregistravus ir šimtai tukstančių dolerių, kas metai, liuosai sumokėtu, būtų plaukę Lietuvos pagelbai.

Bet jus, klerikalai, su Tėvu Fabijonu priešakyje, L. P. Sąjungą ir Lietuvos pilietybę, anuo metu, išniekinote, išjuokėte ir savo klerikaliniams purvais apdrabstėte. Laikėte visur slaptus susirinkimus ir darėte nutarimus, kad prieš Lietuvos pilietybę reaguoti, niekur piliečio vardo neminėti, pajuokti. Jus, klerikalai, tuomet žodžio pilietis labiau bijojote, negu kipšas kryžiaus.

Bet dabar, kuomet savais netaktiniais darbais Amerikos lietuvių upą atšaldėte, sudemoralizavote ir sustabdėte aukų plaukimą; kada numarinote paskolą ir privedėte pačią atstovybę prie, daleiskite išsireikšti — bankrutuoti, tai pradėjote visi vienu balsu giedoti, jogei Lietuvos pilietybė yra jau gražus ir kiltas idealas. Pasakykite, meldžiamieji, ar jus veidmainiai esate, ar jums protas apsiniaukė? Mes mename, kad pastarasis. Nes, sulyg jus pačių, priprastos patarlės: "Ką Dievas myli, tai pirmiausia protą atima." Išrodo, kad šiuose reikaluose, jus, klerikalai, Dievas tikrai numylėjo.

Tai didelė nelaimė Lietuvai, nors ir iš Dievo malonės paeinanti. Antai dabar lenkai grobia Lietuvos Rytus ir plėšia Lietuvos širdį — Vilnių. Čia francai su vokiečiais engia, grobia ir naikina Mažąją Lietuvą — Klai-pėdos kraštą. Čia vėl Tautų Lygos viršunės neutralizuoja didžiausią Lietuvos arteriją Nemuną, kad išvogus, šimtmečiais augusius ir dabar labai reikalingus Lietuvos žmonėms miškus. Ir šioje valandoje, kuomet reikalas turėti daugiausią draugų, kuomet labiausiai reikalinga lietuvių vienybė ir bendra akcija, kad vesti tvirtą kovą prieš visus neprietelius, jus, klerikalai, tik dėl savo nusibankrutijimo, surirutė sukėlėte.

Tik žiurėkite, šiandien Amerikos lietuviai, vietoje rimto jungtinio darbo Lietuvos pagelbai, šaukia visose kolonijose masinius susirinkimus ir kalba, rašo rezolucijas, protestuoja. Bet ne prieš savo svėtimus neprietelius, o tik prieš savo, Dievo numylėtus klerikalus, kurie prievarta užsispyrė plėšti iš Amerikos lietuvių dešimtines, savo bankruto palaikymui.

Beabejo, už šiuos darbus. Lietuvos priešai, ypatingai lenkai, jums yra labai dėkingi. Nieks jiems negalėjo daugiaus pagalbos suteikti, kaip jus, klerikalai. O gal jus to ir norite?

Ką Adomas mums padarė? Viską. Jis davė mums gyvybę, jis davė mums mirtį, jis davė mums mums dangų, jis davė mums pragarą. — Mark Twain.

SANDARA

"THE LEAGUE"
Published Every Thursday at South
Boston, Mass.
by the

LITHUANIAN NATIONAL
LEAGUE OF AMERICA,
VINCENT J. SZLIAKYS
Editor.
K. J. PAULASKAS
Business Manager.
527 E Street, Boston 27, Mass.

SANDARA
Savaitinis laikraštis
Leidžiamas kas Ketvergas
AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINIS
SANDAROS

Prenumerata turi būti apmokama
la viršaus. Prenumeratos metas skai-
tosi nuo dienos užsirašymo.
Pinigus geriausia siųsti Pašto Mo-
ney Orderiu, adresuojant:
Lietams kainuoja (Amerikoje) \$2.50
" " Kanadoje \$2.75
" " (Užsieniuose) .. \$3.00

Entered as Second-Class Matter
January 14, 1914, at the Post Office
Boston, Massachusetts, under the Act
of March 3, 1879.

Apžvalga.

"KELEIVIO" PRISIPAŽINIMAS.

Norėdamas išsijiešinti iš ber-
navimo lenkams, "Keleivis" me-
lagingai skelbė, kad "Sandara"
buvo darius pasistengimus gauti
spausdintį tą patį lenkų laikraš-
tį, tik, ve, "Keleivis" buvęs smar-
kesnis, tai dabar "Sandara" iš
pavydumo neužtyli "Keleivio"
tarnavimą lenkams. Kadangi
"Sandara" njekad nė nesapnavo
gelbėti lenkų šoviniščių ir kleri-
kalų laikraščiu, tai ir pasakė,
kad "Keleivis" sužiniai neteisy-
bė skelbia, nes iš nebuto daikto
nori sau apsigynimą susirasti.
Kad "Keleivis" vjs laikėsi savo
melo, tad "Sandaros" Adminis-
tratorius pasiulė \$100.00, jei "Ke-
leivis" paskelbė tuos dokumen-
tus, kuriais remdamasis įtarja
"Sandara", toliau "S." adminis-
tratorius pasiulė net užmo-
kėti po \$3.00 už kiekvieną coli-
kį, kiek tie dokumentai "Keleivyje"
užims, kaip už skelbimo vietą.
Bet "Keleivis" prirodymų ne-
skelbė, tik darė visokius išsisuki-
nėjimus, vienas už antrą kvaili-
lesnius. Kvailiausias, bet drauge
ir stipriausias, "Keleivis" argu-
mentas buvo — kad gal "S." ad-
ministratorių neturįs \$100.00,
tai kam, esą, tada skelbti doku-
mentai! Bet, "Keleivis" nelai-
mei, adm. turėjo \$100.00 ir tą
sumą nunešęs pas advokatą Ja-
mes M. Keyes padėjo jį tą faktą
paskelbė "Sandaros" No. 40. Kad
kartais "Keleivis" nepažiopsotų
pareiškimo "Sandaroje," advoka-
tas parašė "Keleiviui" sekantį
laišką:

JAMES M. KEYES
Counselor at Law
350 West Broadway,
South Boston, Mass.
October 2, 1922.

Editor of the Keleivis,
255 West Broadway,
South Boston, Mass.

Dear Sir:—

I have been requested by the
Business Manager of the
"Sandara" a Lithuanian news-
paper published in South Bos-
ton, to inform you that they
have placed in my hands the
sum of One hundred (100)
Dollars which is to be paid as
a reward to any person or per-
sons who can prove by docu-
mentary evidence that any
officer or authorized agent of
said "Sandara" have at any
time requested the managers
of the "Kuryer Codzienny,"
the Polish daily newspaper, to
have their paper printed in
the establishment of the "San-
dara."

The officers and business
manager of the "Sandara" in-
form me that they not only

never solicited said business
from the "Kuryer Codzienny"
but furthermore they would
not accept said business un-
der any conditions, because
the "Sandara" is a strictly
Lithuanian newspaper run for
the benefit of the Lithuanian
people.

It has been called to my
attention that you or your
agents have made the state-
ment that you can prove that
the "Sandara" were desirous
of securing the business from
the "Kuryer Codzienny," con-
sequently, I, at this time, re-
quest you to publish in your
next edition, edition No. 40,
any letter signed by any offi-
cer or business agent of the
"Sandara" addressed to any
officer or business agent of
the "Kuryer Codzienny" that
you might have in your posse-
sion showing that the "San-
dara" solicited the publication
of the "Kuryer Codzienny."
Upon satisfactory proof that
said letter is genuine and sig-
ned by a person authorized to
sign the same by the said
"Sandara" I shall upon said
proof present to you the sum
of One Hundred (100) Dollars
as a reward.

If you cannot furnish said
proof in your next edition,
a copy of this letter will be pub-
lished in the "Sandara" in its
next issue.

Yours truly,

James M. Keyes.

(Laiško vertimas: Keleivio
Redaktoriui, 255 West Broad-
way, South Boston, Mass. Gar-
bus Tamista:— Manęs prašė
"Sandaros," lietuvių laikraščio
spausdinamo South Bostone, rei-
kalų vedėjas pranešti jums, jog
tik sudėjo į mano rankas Vieno
šimto (100) Dolerių sumą, kuri
turi būti įsmokėta kaipo dovana
alei asmeniui ar asmenims, kas
tik gali prirodyti dokumentaliais
parodymais, kad kurįs nors vir-
šininkas ar įgaliotas agentas mi-
nėtiosios "Sandaros" kada nors
klausė vedėjų "Kuryer Codzien-
ny," lenkų dienraščio, duoti
spausdinti jų laikraštį "Sandaros"
įstagoje.

"Sandaros" vjřšininkai ir rei-
kalų vedėjas man pareiškė, kad
jie netik niekad neįieškojo mi-
nėto biznio iš "Kuryer Codzienny",
bet dągi jie neprijimtų to biznio
jokiomis sąlygomis, nes "Sandara"
yra grynai lietuvių laikraš-
tis, leidžiamas lietuvių žmonių
naudai.

Man buvo nurodyta, kad jus
ar jūsų agentai pareiškė, kad jus
galite prirodyti, buk "Sandara"
norėjus gauti biznį nuo "Kuryer
Codzienny", dėlto aš, šįtomi lai-
ku, meldžiu jūsų atspausdinti
jūsų sekančioje laidoje, No. 40,
alėi kokį laišką su kurio nors vir-
šininko ar reikalų vedėjo parašu,
adresuotą kurjam nors iš "Kury-
er Codzienny" viršininkų ar
biznio agentų, kokį jus galite tu-
rėti, parodantį, kad "Sandara"
prašė jai duoti spausdinti "Kury-
er Codzienny." Po atsakančio
prirodymo, kad minėtas laiškąs
yra tikras ir pasirašytas asmens
"Sandaros" autorizuoto pasira-
šyti po juo, aš, po tokio prirody-
mo, išduosiu Tamįstai Vieno
šimto (100) Dolerių sumą kaipo
dovana.

Jei jus negalėsite parodyti mi-
nėto prirodymo sekančiame jūsų
leidinyje, šjo laišką kopija bus
atspausdinta sekančiame "San-
daros" numeryje. Su pagarba,
James M. Keyes.)

"Keleivis" nė dabar dokumen-
tų nepaskelbė ir tos šimtinės nė-
jo pasiimti. Prisipažino, (N. 40)
kad jokių dokumentų neturi, bet
tą padarė be vyriško atvirumo,
tik vėl ėmė kaip ungurys vynio-
tis, šmeižti, leisti naują oktopu-
so juodylą, kad apdumti visuo-
menei akis. O vienok pirmiau
sakėsi galįs prirodyti "žodžiu ar

raštu", kaip kas norįs, ir net rei-
kalavo, kad šimtinė būtų atnešta
jam į jo ofisą, paskui kad būtų
paduota jo draugui, o jau jie ta-
da mokėsią pasiimti! Bet kada
šįntinė buvo padėta pas bealį
Lithuanian newspaper run for
the benefit of the Lithuanian
people.

KVAILIAUSIAS ATSAKYMAS.

Bet patys paklauskite bent
dalelės tos giesmės, kurią dabar
"Keleivis" užgiedoję (No. 40,
"Vietinėse Žiniuose"):

"Vėl siulo \$100.

Tas kvailias ginčas, kurį
"Sandara" pradėjo dėl spaus-
dinimo lenkų laikraščio, vis da
nesibaigia. Kaip skaitytojai
žino, ji buvo pasiūlius mums
\$100 (daugiau ji turbūt netu-
ri!), kad mes prirodytume,
jog ji norėjo gauti tą laikraštį
spausdintį.

Mes apsiėmėm jai taitai pri-
rodyti ir jau du syk buvome
nustatę laiką tam tikslui; rei-
kėjo tik, kad "sandariečiai"
padėtų \$100. Bet ir vieną ir
antrą kartą, kaip tik atėjo pa-
skirtas laikas, "Sandaros"
žmonės pasislėpė.

Matydami, kad jie patis
savo žodžiams netiki, mes pa-
reiškėme, kad užbaigiam su
jais visus reikalus ir daugiau
nehorim nieko su jais turėti.

Ir kaip tik mes nuo jų užsi-
sukom, jie vėl siulo šimtą do-
lerių ir reikalauja prirodymų.
Šitai daro tiktai piemenis, o
ne rįmti žmonės."

Ištikro, piemeniškesnio atsa-
kymo negali būti. Manytum, kad
tai rašo 12 metų vaikas, kada tai
"Keleivis" kalba per vieną iš sa-
vo dviejų redaktorių! Skaitykim
toliau:

"Dabar jau "Sandara" sa-
kosi padėjusi \$100 pas kokį
ten airį. Jos Dargvainis tapo
sumuštis ir jau nebedrįsta at-
siliepti, tai polemikai vestį su
mumis ji pasisamdė airį advo-
katą. Bet mes to žmogaus visai
nepažįstame ir jokių reikalų
su juo neturim."

Netiesa: "Keleivio" redakto-
rius gerai pažįsta netik advokatą
J. M. Keyes, kurs gyvena tik
varsnas nuo jo, bet pažįsta ir jo
žmona, lietuve (Julė Volungevi-
čiūtė). Iš kur toks staigus šovi-
nizmas? Ar "Keleivis" norėjo,
kad pinigai būtų sudėti pas len-
ką advokatą?"

Da pora ištraukų. Kalbėdamas
apie rašytus dokumentus, "Ke-
leivis", tarp kitko, sako:

"Juk vjsi supranta, kad to-
kių dokumentų negali būti,
nes jokia spaustuvė, derėda-
mosi darba, jų nedaro."

Antgalo prisipažįsta! Bet pir-
miau juk "Keleivis" sakėsi galįs
prirodyti RASTU ir reikalavo,
kad šimtas būtų neštas tai į jo
ofisą, tai jo partneriui p. Šidlaus-
kui. Katrą kartą "Keleivis" me-
lavo: ar kada sakėsi, kad turi
prįrodantį raštą, ar dabar, kada
sako, kad tokio visai nė buti ne-
gali?

GALUTINĖS IŠVADOS.

Tie dvylikos metų vaiko raši-
nėjimai nerodo, kad "Keleivio"
redaktorių mentališkumas būtų
tik dvylikos metų vaiko. Tas tik
rodo, kad "Keleivio" vedėju yra
milžiniškas nachališkumas. Jie
mano, kad jų skaitytojai taj tik
dvylikos metų vaikai, kuriems
galima visokius nelogiškumus
pliaupti, ir jie patikės. Bet "Ke-
leivis" apsiriko. Dešimtis metų
atgal toki drąsus melai būtų pa-
traukę didelę skaitytojų dalį, bet
šiandien, su džiaugsmu reikia
patėmyti, lietuviška visuomenė
jau gerokai pribrendo. Melais ir
dvylikos metų vaiko eliu kubracij-
joms jau šiandie nedaugelį pri-
gausi. Kiekvienas šiandie įieško

teisybės ir žiuri, ką kita pusė tu-
ri pasakyti. Tas priverčia ir
"Sandara" vesti šį kvailą ginčą,
bet jei tylėtume, taj daugelis
mus tylėjimą priimtų už ženklą,
kad "Keleivis" teisybė sako. Juk
jis taip drąsiai kitus savo vardu
vadina — melgaliais!

Per daug aišku, kad pas "Ke-
leivį" nėra noro teisybė išgvil-
dinti, jam rupi tik prasimany-
mais teisybė užtemdinti. Su to-
kiaais žmonėmis nereikėtų ginčy-
tis, tik nuo jų šalintis. Bet jei
tylėsi, "Keleivis" suvadžios vi-
suomenę. Tajgi ir toliau atrem-

MOTERŲ SKYRIUS.

Veda Juzė Rauktytė, 15 Millbu ry Street, Worcester, Mass.

ZIEMOS PROGRAMAI.

Visos moteris pasidalina į tris
skyrus surengime savo žiemos
programo. Yra tos, kurios už-
snusta dvasiškai ir fiziškai; yra
tos, kurios baliavoja per žiemą;
yra tos, kurios naudojasi laiku
išsilavint kaip nors.

Pastarosios yra moteris, ku-
rios užsilaiko jaunos, gyvios ir
įdomios. Jos nenuslysta į grabę,
jos susiduria su kitomis minti-
mis, jos randa išeigą savo dva-
siškai energijai, ir jos jaučia,
kad jų gyvenimas pasidarė ver-
tesnis per metus.

Nutark nepraleisti nė vienos
žiemos nepridėjus kokį dalyką
prie tų visų, kuriuos jau žinai, ar
moki kaip atlikti. Apart savo na-
minio darbo, lanky kokią mo-
kyklą, mokinkis namie arba šiaip
kur. Kiekviena turi nutart sau,
kas jai būtų tinkamiausia užimt:
ar rankų darbas, ar rašyba, ar
siuvinimas, ar ir kokia kalba. Užsi-
imk tuomi, kas suteiks didesnį
lankymą ir pasitenkinimą.

Visuose miestuose galima ras-
ti mokyklas, kur siulomi kursai
nuo politikos iki kepurų darymo,
nuo kepimo iki tapimo, ir tt.
Mažuose miesteliuose ar ukėse
nors nėra tokios geros progos,
bet vis tiek jas galima padaryti,
arba susirast. Galima suvert
moterų ratelius, kuriuose mokin-
tų viena kitą atlikti įvairius daly-
kus. Vis atsiras kas naujo.

Jei tikrai nebutų galima suor-
ganizuot tokis ratelis, gali-
ma daug ko išmokyti iš knygų.
Taipgi yra kursai, per pašta. Ap-
garsinimuose įvairių žurnalų ra-
site antraštas tų korespondenci-
jos mokyklų. Patį per save daug
gali pramokt.

Bet, pamąščius, kad yra dar
tiek daug įdomių dalykų, apie
kuriuos nežinai, naudingų ir įdo-
mių, ar gali praleist visą žiemą
nė kiek nepasinaudojus tuom lai-
ku prasilavinime kokioj srityj?
J. J.

MOTERYS, BUDĖKIME.

Nudien iševijoj pažangiečių
moterų yra gan mažas būrelis.
Viena dalis moterų garbina
Maskvą, o kita tik moka ražan-
čius varstyti. Tautininkų dar
mažai yra. Ir, iš dalies, yra pa-
čių vyrų kaltė. Reikia prisžiūrė-
ti į kitas sroves: ten jie visi iš
vieno bruzda, dirba. Bet pas mus
to nėra.

Yra vyrų, kurie dar vis į save
tiki, kad jie neklaidingi. Ir yra
vyrų, kurie perdaug apsileidę.
Jeigu turi savo moterį ar mergi-
ną, nesistengia supažindinti su
Sandaros principais, bet seka pa-
skui numylėtine, kur ji veda. Tos
dvi priežastis sumažina Sanda-
riečių skaitliū.

Tad mūsų pareiga, sesutės,
yra daugiau veikti Sandaros rei-
kaluose. Jeigu mes, moteris, tu-
rime kasdieniniame gyvenime
dalintis vargais, gerovėmis su
vyrais, taip lygiai turime tiesą
politiškame gyvenime. Todėl mu-
sų pareiga stoti į Sandaros eiles
ir darbuotis.

Jei kuopoje nėra moterų, tai
ten yra sunkesnės aplinkybės.

dinėjime "Keleivio" melus, jei
da jis su jais išdrįs išlysti.

Gerb. Dargvainis pakėlė pa-
matinį klausimą, kada jis parei-
škė, kad ėmimas iš lenkų pinigų
už prigelbėjimą jų propagandos
prieš Lietuvą yra Judošiaus gra-
šis. "Keleivis", kurs tunka to-
kiais pinigais, neėmė rimtai
gvidinti to svarbaus klausimo,
tik tyčia nukrypo į šoną ir ėmė
šmeižti tuos, ant kurių tik pyktį
turėjo. Pasipyliė iš jo melai, ku-
rjuos REIKEJO atremti.

Ir turėjime atremdinti, kol
tik rodysis tie pasistengimai ki-
tus savais purvais purvintį.

MOTERŲ SKYRIUS.

Veda Juzė Rauktytė, 15 Millbu ry Street, Worcester, Mass.

ZIEMOS PROGRAMAI.

Visos moteris pasidalina į tris
skyrus surengime savo žiemos
programo. Yra tos, kurios už-
snusta dvasiškai ir fiziškai; yra
tos, kurios baliavoja per žiemą;
yra tos, kurios naudojasi laiku
išsilavint kaip nors.

Pastarosios yra moteris, ku-
rios užsilaiko jaunos, gyvios ir
įdomios. Jos nenuslysta į grabę,
jos susiduria su kitomis minti-
mis, jos randa išeigą savo dva-
siškai energijai, ir jos jaučia,
kad jų gyvenimas pasidarė ver-
tesnis per metus.

Nutark nepraleisti nė vienos
žiemos nepridėjus kokį dalyką
prie tų visų, kuriuos jau žinai, ar
moki kaip atlikti. Apart savo na-
minio darbo, lanky kokią mo-
kyklą, mokinkis namie arba šiaip
kur. Kiekviena turi nutart sau,
kas jai būtų tinkamiausia užimt:
ar rankų darbas, ar rašyba, ar
siuvinimas, ar ir kokia kalba. Užsi-
imk tuomi, kas suteiks didesnį
lankymą ir pasitenkinimą.

Visuose miestuose galima ras-
ti mokyklas, kur siulomi kursai
nuo politikos iki kepurų darymo,
nuo kepimo iki tapimo, ir tt.
Mažuose miesteliuose ar ukėse
nors nėra tokios geros progos,
bet vis tiek jas galima padaryti,
arba susirast. Galima suvert
moterų ratelius, kuriuose mokin-
tų viena kitą atlikti įvairius daly-
kus. Vis atsiras kas naujo.

Jei tikrai nebutų galima suor-
ganizuot tokis ratelis, gali-
ma daug ko išmokyti iš knygų.
Taipgi yra kursai, per pašta. Ap-
garsinimuose įvairių žurnalų ra-
site antraštas tų korespondenci-
jos mokyklų. Patį per save daug
gali pramokt.

Bet, pamąščius, kad yra dar
tiek daug įdomių dalykų, apie
kuriuos nežinai, naudingų ir įdo-
mių, ar gali praleist visą žiemą
nė kiek nepasinaudojus tuom lai-
ku prasilavinime kokioj srityj?
J. J.

MOTERYS, BUDĖKIME.

Nudien iševijoj pažangiečių
moterų yra gan mažas būrelis.
Viena dalis moterų garbina
Maskvą, o kita tik moka ražan-
čius varstyti. Tautininkų dar
mažai yra. Ir, iš dalies, yra pa-
čių vyrų kaltė. Reikia prisžiūrė-
ti į kitas sroves: ten jie visi iš
vieno bruzda, dirba. Bet pas mus
to nėra.

Yra vyrų, kurie dar vis į save
tiki, kad jie neklaidingi. Ir yra
vyrų, kurie perdaug apsileidę.
Jeigu turi savo moterį ar mergi-
ną, nesistengia supažindinti su
Sandaros principais, bet seka pa-
skui numylėtine, kur ji veda. Tos
dvi priežastis sumažina Sanda-
riečių skaitliū.

Tad mūsų pareiga, sesutės,
yra daugiau veikti Sandaros rei-
kaluose. Jeigu mes, moteris, tu-
rime kasdieniniame gyvenime
dalintis vargais, gerovėmis su
vyrais, taip lygiai turime tiesą
politiškame gyvenime. Todėl mu-
sų pareiga stoti į Sandaros eiles
ir darbuotis.

Jei kuopoje nėra moterų, tai
ten yra sunkesnės aplinkybės.

SAULIŲ ATSIŠAUKIMAS

Broliai Lietuviai!

Mes, Lietuvos šaulių Sąjungos
Raudėnų Burio nariai, gresiant
tėviškai pavojui, nuo išorinių ir
vidaus priešų, ėmėmies ginklų
ir stojome į kovą su daug galin-
gesnių priešų, ir nematomu vi-
daus priešu. Mums nepriėjo ke-
liuoti į frontą, bet teko kovoti su
vidaus priešu ir kovoti ne ginklu,
tik gyvu žodžiu ir darbu. Ilgai
kovojom, trejus metus kovojome
negalėdami vargo, kančių nei
aukų, gyvybių! Trejus metus ko-
voje — laimėjome! Trejų metų
kova atnešė pageidaujamų vai-
sių.

Atėjo dabar laikas stoti į ra-
mią dirvą kultūros! Apleista
dirva... silpni krašto saulės švie-
sos spindulėliai nepajiegia ap-
šviesti mūsų užkampio sodžiaus
bakužių. Bejiegiai, ir mes patys
iš po kovos buities, tebesame.

Broliai! kuomet mes ginklais
kovojoje, jus šelpėte mus dide-
lėmis aukomis, tuo lengvindami
sunkų mums, tėvynės vadavimo
ir kėlimo darbą!... bet, šiuo laiku
pradėjome organizuoti Buriui
dudų orkestrą, ėmėmies rinkti
aukų pastatymui, apleistame
mūsų kampelyje "Liaudies na-
ma," ir nutarėme kreiptis į jus,
broliai Amerikiečiai! Prašyti,
kad paremtumėte tą mūsų sumą-
nyją įkūnyti, kad tas šventas,
mūsų pradėtas darbas nenuėitų
niekais. Nors toli už didžiųjų
vandenų gyvenate, bet iškelia-
vę iš mūsų krašto, po tais pačiais
šamanotų bakužių stogais augę,
gal manydami nors kaulėlius į
gimtąją šalę!... draista
manyti ir tikėti, kad mūsų
žodžiai neliks dykumoje šauks-
mu, bet atneš pageidaujamą vai-
sių.

Broliai! aiškiai permatote ir
užjaučiate mūsų sunkiai padė-
čiai: kiek mes, varginti didžiojo
karo metu, kankinti laike žiauru
vokiečių okupacijos, nus-
skriausti Rusijos "bolševikų"
badaujančios armijos, slopinami
lenkų peršamomis "brolybėmis,"
ir dabarties metu nupuolus mar-
kės kursui — likome elgėtaiis.

Broliai! Supratę mūsų kan-
čias, tikime gausiai sušelpsite!!!
Broliai lietuviui! Aukokite!
paremkite tajį mūsų prakilnų
darbą, nes turint savo namus,
galėsime daryti paskaitas, kon-
certus, steigti suaugusiems kur-
sus, knygyną ir tt., dabar mūsų
miestelyj nesant tinkamų namų,
nė mokyklų negalima išlaikyti.
Nėra iš kurios pastogės galėtų
plėtotis saulės šviesa! Bet jus,
gyvendami civilizuoto pasaulio
dalyj, aukštos kultūros ir pra-
monės valstybėje, tikimės, ir
mums, tiesiantiems, pagalbos
reikalingiems, rankas, neleisite
akliems tamsybėje klajoti. Vie-
nas aukuotas centas jūsų prakai-
to, atneš didžiū vaisių.

Neatsakykite! Aukokite! mes,
iš anksto jums sakom širdin-
giausią ačiu! nes tikime ir turi-
me vilties — jūsų širdies duosnu-
me.

Mes, Raudėniškiai šauliai, var-
du visos organizacijos, vardu
mūsų kampelio, vardu klaidžio-
jančių tamsoje brolių, išreiškia-
me gilios padėkos jums, mūsų
broliai Amerikiečiai, aukoju-
siems tam šventam mūsų tikslo
įkūnijimui — tikimės iš jūsų
gausių aukų!

Lietuvos šaulių Sąjungos,
šaulių skyriaus, Raudėnų
Burio Valdyba:

Pirm. J. Remeikis,
Vadas K. Šarkauskas,
Kasininkas A. Trušas,
Skr. A. Šarkauskis.

Rugsėjo 18 d., 1922 m.

Ką kunigai paskaitė už aiškūs
Krikščionybės apsiereikimus, te-
ologijos kritikai surado to lygų
paralelizmą senovės Graikijos ir
Romos pasakose ir poemose.

—Ralph Waldo Emerson.

JUOKŲ SKYRIUS

SAMO SU KLIMU IR DĖDE PASIKALBĖJIMAS

—Tegul bus pagarbintas, Klimai.

—Do peru.. sveikas Dėdė...

—Tai kur vaikščiojai taip anksti, Klimai?

—Tai, Dėdė, apžiūrėjau ir palesinau vištą. Dabar oras pradeda atvėsti, tai reikia žiūrėti, kad kiaušiniai nesušaltų. Bet iš kur gi tu, Dėdė, pareini taip anksti?

—Buvau, Klimai, ant ankstyvųjų miščių. Aš, kaip nobažnas katalikas, retai kada apleidžiu rytą nebuves bažnyčioj.

—A, Dėdė, lik sveikas, einu.

—Na ir kame priežastis? Ar jau taip nusigandai Samo, kad iš tolo jį pamatęs leidies bėgti?

—Dėdė, tegul jį galas tą Samą, kaip tik jis mane sutinka, tai ir klausia, kaip einasi vištinkauti... ir...

—Laba diena, Dėdė! Sveikas Klimai! Na kaip gi vištinkautė einasi?

—Samai, jeigu dar kartą tu man apie vištą primysi, tai aš tau parodysiu!... Aš tau pasakysiu viską, ką aš žinau apie tavo tėvus ir senokus!...

—Eik jau, eik, Klimai, nei tu nieką žinai, nei gali pasakyti; tu tik esi savo sutvėrtų aplinkybių įvairtas į ankštą padėtį, tai ir šukauji. Jei jau tu ką butum žinojęs, tai jau butum seniai pasakęs.

—Samai, buk atsargus, nes aš prirodysiu, kad tu ir gi norėjai tą pačią vištą įsigyti, bet tau nepasisekė, tai tu dabar mane ir griauži. Aš tau sakau, kad aš galiu prirodyti, kad tu norėjai gauti tą vištą.

—Ir vėl tu, Klimai, pradėjai klejoti. Iš kur tau atėjo tas į galvą, kad aš norėjau gauti tą vištą? Jei tu tai prirodysi, tai tau bus užmokėta šimtas dolerių.

—Klausyk, Samai, tu atnešk tą šimtinę į ofisą, tai ten aš tau prirodysiu.

—Ne, Klimai, aš tau tos šimtinės į ofisą nenešiu. Apie tavo prirodymus ne tu gali nuspręsti, bet tik visuomenė. Jeigu tu turi prirodymus, tai paskelbk laikraštyje; už paskelbimą aš tau apmokėsiu.

—Nosari! laikraštyje aš neškelbsiu. Tu nunešk tą šimtinę pas artimą kaimyną, tai aš tau ten prirodysiu.

—Jesari, Samai, duok tu man tą šimtinę, aš ją palaikysiu, kol Klimas tau prirodys, jesari.

—Ačiū, Dėdė, už pasisiūlyimą. Už tikrus faktus aš galiu pamokėti šimtinę, ir jei Klimas turi tokius, tai lai paskelbia viešai. Aš nesibijau būti apjuodintas tokiais "prirodymais," ko gi Klimas taip bijosi išeiti su jais aikštėn?

—Jei tu, Samai, nedarai taip, kaip aš noriu, tai aš tau neprirodysiu, kad tu norėjai gauti vištą. Man tik to ir reikia.

—Ha, ha, ha! Tai tau ir prirodymai. Kaip tu jokių prirodymų neturi, tai ir negali prirodyti. Tai tik tavo nevykęs išsisukinėjimo budas. Jei tu butum turėjęs ko nors panašaus, tai jau seniai butum patalpinęs ekstra didelėmis raidėmis ant pirmo puslapio.

—Na, o kaip tau, Dėdė, gerai einasi?

—Labai gerai, Samai, buvau, va, bažnyčioj, tai kunigas sakė, kad kaip ateis balsavimas, tai visiems balsuoti už geriausius kandidatus į Lietuvos seimą ir visų valdininkų vietas, tai tada tik Lietuvoj bus gerai. Dabar Lietuvoj yra blogai, kad da daug yra valdiškose vietose soc. liaudininkų ir valstiečių atstovų. Jie tai esą kalti už visus blogumus Lietuvoje. Tai Dievo baismė ant Lietuvos už apsilėdimą bedieviams. Aš dabar jau žinysiu, kaip

reikia balsuoti. Aš parašysiu savo visiems kaimynams ir parapijonams, kad nė vienas nebalsuotų už ne katalikų atstovus. Kitaip Lietuvą užims bedieviai, ir bus taip su Lietuva, kaip su kasžinkokiu ten miestu, kuris, kunigai sakė, kažkur nuburbėjęs.

—Tu, Dėdė, veltui rupinies apie rinkimą katalikiškų atstovų, taip kaip ir Samas, ką nori įsteigti Lietuvos Respubliką laisvą ir nepriklausomą. Lietuvą niekuomet viena neišsilaikys! aš tą jums sakiau jau ne kartą.

—Jus ir vienas ir antras labai klystate. Dėdė nori prirodyti, kad dėlto esą Lietuvoj bloga, kad valdžioje esą keli žmonės, kurie nepriklauso prie kademų — tai gyvas juokas. Kas darė juokas iš žmogaus teisių? Kas varė šmugelį? Tai vis kademai. Jei jau Lietuvą Dievas baudžia, tai ne už laisvamanių, bet už kademų griekus. Bet Lietuvą ne Dievas baudžia, bet gyvenimo aplinkybės. Ačiu progresyviškai Lietuvos žmonių daljai ir jos atstovams, kad dar ir tiek gerovės ten yra iškovota. Jei dar laisvų ir kitaip tikinčių žmonių burnos šjandien neužciauptos, tai ačiu jų pačių gabumams.

—Klimas irgi vis tą pačią giesmę gieda, kad Lietuva neišsilaikys. Juk pasaulyje yra mažų valstybių daugiau, kaip didelių, o vienok jos pasilauko. Paimkite, mums netolimą Šveicariją ir balkanų valstijas — kaip jos sulygsta didus su Lietuva? Šveicarija yra tarpe drūtų valstybių, bet jos protingas susitvarkymas apsaugoja ją nuo plačiausių kaimynų. Lietuva ir gi gali būti laisva ir nepriklausoma, tik reikia, kad jos valdymas būtų paduotas protingiems ir pasišventusiems žmonėms; netokiems kunigų pastumdėliams kaip, dabar buvo Lietuva palikta. Pastatykite Lietuvą ant progresyviškų pamatų; duokime pačiam liaudžiam tvarkytis, be mokymo to daryti ką jį nepriaugus ir baidymo pekla ir velniais nuo to ką jį galį padaryti, ir ji suras savo kelią kaip sutverti valstybę, kuri galės gražiuoju su kaimynais sugyventi.

—Ne, Lietuvą išgelbės tik krikščionys demokratai. Tą pats kunigas per pamokslą sakė.

—Ne, Lietuva neišsilaikys...

—Jei Lietuvos visi sunęs taip protautų, tai ištikrųjų nieko iš Lietuvos nebutų. Bet ten yra žmonių, kurie permato dalykus, ir noriai dirba. Nuo jų taj ir priklauso Lietuvos gerovė. Tu, Dėdė, esi apakintas kunigų išmislytais prjetarais, tai nieko geropas kitus ir nematai. O kai tau, Klimai, tai yra svarbu, kaip tik galima daugiausiai dolerių prisigaudyti iš žmonių. Tau nesvarbu, kokia bus Lietuva; tau tik svarbu, kiek tu išvilioji dolerių iš tų pačių lietuvių, kurių reikalus visuomet juodini. Tu jau toks esi gimęs. Patarlė sako: laukas gimė, laukas ir baigsis. Neturi iš tavęs Tėvynę paguodos nė pergyvendama operacijos žaidzas.

—Na, Samai, gudbai, aš dar nuo ryto nevalgęs. Sudiev ir tu, Klimai.

—Viso labo, Dėdė. Tai gi ir tau Klimai.

—Viso, viso... Acutus.

Žemaičio Prkalbų Maršrutas.

Šiuomi pranešame, jog gerb. žemaitis - žmuidzinavičius apilankys su prakalbos sekančias lietuvių kokionijas:

Spalių 8 d., Binghamton, N. Y.
Spalių 12, Akron, Ohio.
Spalio 13, Alliance, Ohio.
Spalio 14, Cleveland, Ohio.
Spalio 15, Youngstown, Ohio.
Spalio 18, Saginaw, Mich.
Spalio 20, Grand Rapids, Mich.
Spalio 22 ir 23, Detroit, Mich.
Spalio 29, Town of Lake, Ill.
Spalio 29 Bridgeport, Ill.
Spalio 30, West Side,
Spalio 31, So. Chicago.
Lapkr. 2, West Pullman,
Lapkr. 3, Cicero, Ill.
Lapkr. 5, North Side.
Lapkr. 5, Dievo Apveizd. parap.
Lapkr. 6, Waukegan, Ill.
Lapkr. 7, Kenosha, Wis.
Lapkr. 8, Racine, Wis.
Lapkr. 9, Milwaukee, Wis.
Lapkr. 10, Port Wash'ton, Wis.
Lapkr. 12, Sheboygan, Wis.
Lapkr. 13, Beloit, Wis.
Lapkr. 14, Madison, Wis.
Lapkr. 15, Rockford, Ill.
Lapkr. 16, DeKalb, Ill.
Lapkr. 17, St. Charles, Ill.
Lapkr. 18, Melrose Park, Ill.
Lapkr. 19, Brighton Park.
Lapkr. 19, Roseland, Ill.
Lapkr. 21, Aurora, Ill.
Lapkr. 22, Rockdale, Ill.
Lapkr. 23, Spring Valley, Ill.
Lapkr. 24, Oglesby, Ill.
Lapkr. 25, Moline, Ill.
Lapkr. 26, Clinton, Iowa.
Lapkr. 28, Des Moines, Iowa.
Lapkr. 30, Sioux City, Iowa.

Gruodž. 3, So. Omaha, Neb.
Gruodž. 4, Kansas City, Kan.
Gruodž. 5, St. Louis, Mo.
Gruodž. 6, E. St. Louis, Ill.
Gruodž. 7, Collinsville, Ill.
Gruodž. 9, Auburn, Ill.
Gruodž. 10, Springfield, Ill.
Gruodž. 12, Peoria, Ill.
Gruodž. 14, Westville, Ill.
Gruodž. 15, W. Frankfort, Ill.
Gruodž. 16, Clinton, Ind.
Gruodž. 17, Indianapolis, Ind.

Gruodž. 19, Kankakee, Ill.
Gruodž. 20, Harvey, Ill.
Gr. 21, Chicago Heights, Ill.
Gr. 22, Indiana Harbor, Ind.
Grudž. 24, Gary, Ind.
Visos kolonijos yra nuoširdžiai prašomos virš minėtose dienose prakalbas pas savęs surengti. Jei rastųsi butinas reikalas dienas mainyti, prašoma tuoj susižinoti su Misijos raštine, o Chicago apielinkės kolonijos prašomos susižinoti su Pask. Komitetų Apskričio Valdyba, J. A. Mickeliunas, pirmininkas, 10701 So. State St., Chicago, Ill.
Liet. Fin. Misijos Raštinė,
38 Park Row,
New York City, N. Y.

ŽIEMOS VAKARAMS

Sulaukus žiemos kiekviena organizacija bei jaunimo draugijėlės rengia vakarus. Sandaros Adm. kaip tik galima gauti puikų scenišką veikalą "Gyvenimo Verpete" 5-kių veiksmų dramą. Lošime dalyvauja 4 merginos ir 8 vyrai. Veikalas labai puikus, įspudingas ir lengvas sulošti. Knygelės kaina 45c. Sandara fejciai bei šiaip jaunimo organizacijos pasinaudokite šia proga!

"SANDARA"

327 E Street,

So. Boston, Mass.

Lietuvos Įstatymai

Ką tik gavome iš Kauno Lietuvos Įstatymus. Didelė knyga 6x9 tvirtais apdarais 1032 puslapių Kaina tik \$3.00. Norinti išsigyti šią knygą pasiskubinkite, nes jų nedaug gavome ir greitai išsiparduos. SANDARA 327 E St., So. Boston 27, Mass.

SKAITYKITE "DIRVA"

"DIRVA" YRA PIGIAUSIAS IS DIDZIŲJŲ (8 PUSL.) SAVAITINIŲ LAIKRASČIŲ!!!

Suv. Valstijose metams	\$2.00
Pusei metų	\$1.00
Kanadoje metams	\$2.50
Pusei metų	\$1.25
Lietuvoje ir kitur metams	\$3.00
Pusei metų	\$1.50

Reikalaukit kopijos pažiūrėjimui — siunčiama visiems dovanai. Reikalaukit "Dirvos" Katalogų.

"DIRVA"

7907 Superior Ave.,

Cleveland, Ohio.

"Matai kaip greitai jįsai nustojo verkti. Aš tik ką daviau jam dozą

BAMBINO

Vaisbaženklis Reg. S. V. Pat. Biuro

ir matomai tas palengvino jo skausmus tuojaus."

Taip, motinos! Bambino parodė puikius rezultatus palengvinime vidurių diegimo, mėšlungio ir užkietėjimo. Jis yra geriausių kudiškių draugu! Kudičiai mėgsta jį! Jie prašo daugiau!

35c. aptiekose. Už 40c. prisiunčiame tiesiai iš laboratorijos.

F. AD. RICHTER & CO.

104-114 So. 4th St.

Brooklyn, N. Y.

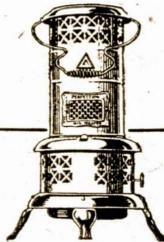
Šis naujas, visiems metams aliejaus pečius Miesto ir kaimo namams

ANGLIES stoka privers vartoti aliejų verdant ir šildant milijonuose namų šį rudenį ir žiemą. Ir praktiškai kiekvienas, kas tik vartos vėliausią New Perfection Oil Range syki, padarys iš jo visiems metams virimo pečių.

Čia yra aliejaus pečius, kurį Good Housekeeping Institutas rekomendavo visais žvilgsniais. Su naujomis Superfex Degvietėmis jis verda taip greitai, kaip gazo pečius, ir lygiai taip parankus prastas ir lengvas vartoti. Stipriai ir gražiai išdirbtas. Paprašyk namų apurpintojo arba geležinėj krautuvėje, kad jums išrodytų. Švariam, bekvapiui karščiui ir ilgai degančiai ekonomijai vartok Sociny Kerosiną, lengvai gaunamą visur.

Didelis angliū taupymas! Perfection Aliejinis pečius duos jums didelį patogumą, kada ir kur norėsit jį. Lengvas perkelti iš kambario į kambarį.

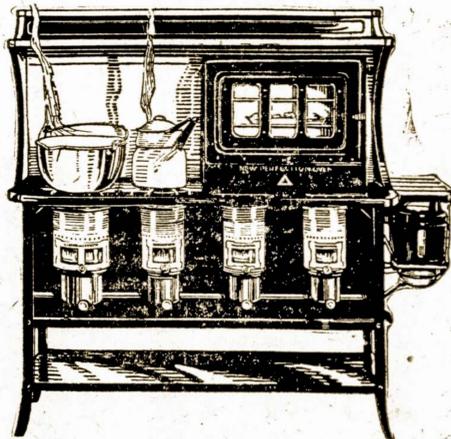
PERFECTION Oil Heaters

Geresnėm pasekmėm vartok

SOCONY KEROSINA

STANDARD OIL CO. OF NEW YORK
26 Broadway

NEW PERFECTION Oil Range SU SUPERFEX Burners

KAM KENTĖTI?

Raumatizmo, neuralgijos ir raumenų gėlimai greitai nustoja, jeigu patirni su

PAIN-EXPELLER

Vaisbaženklis užreg. S. V. Pat. Ofise.

Žiūrėk, kad gautum tikrajį-garsųjį per daugiau kaip 50 metų.

Reikalauk, kad turėtų įkaro (Anchor) Vaisbaženklį.

EKSKURSIJA KAS SUBATA

Į Kauną \$107.60; Liepojun \$107

ir \$5.00 war tax

Iš Kauno ir Liepojaus į New Yorką \$106 ir \$8.00 head tax.

PINIGŲ SIUNTIMAS LIETUVON.

Amerikos Doleriais ir Aukštiniais žemiausiu dienos kursu.

Pinigus Lietuvoj gauna arčiausiame pašte laike 25-30 dienų.

P. MIKOLAJNIS

53 Hudson Ave, Brooklyn, N.Y.

PR. ŽIVATAS.

Parduodu laivakortės, geriausių laivų kompanijų. Perku ir parduodu namus ir farmas (Real Estate). Apdraudžiu nuo ugnies namus, automobilius ir tt. OFISO ADRESAS:

1836 N. Main St.,
Scranton, Pa.

Oregon 3995-M.

Dr. Ignotas Stankus

1210 S. Broad St.

Philadelphia, Pa.

Lietuvis Doktoras, ir

Chirurgas.

Valandos: Nuo 9 iki 11 A. M. nuo 2 iki 4 P. M. nuo 7 iki 8 P. M. Nedėliomis nuo 10 iki 3 P. M.

Tel. So. Boston 270.

DR. JOHN MacDONNELL, M. D.

Galima susikalbėti ir lietuviškai

Ofiso valandos:

Rytais iki 9 val.

Po pietų 1 iki 8

Vakarais 6 iki 9.

536 Broadway, So. Boston.

Dr. Tessmer

DENTISTAS

306 Main St., Worcester, Mass.

viršui "Iver Johnson" kautuvės

Patyręs dentistas, priemšmos kainos. Atdara subatom po pietų. Nedėliomis pags sutarti. Telephonas Park 3311

Dr. Paul J. Jakmauh

(Jakimavičius)

Priėmimo valandos: nuo 2 iki 3 — 1 po pietų ir nuo 7 iki 6 val. vakarais.

509 Broadway, Kamos G. S.

So. Boston, Mass.

Telephone South Boston 502

Išgaminuojam akis ir pritaikom akinius.

H.S. Stone O.D.

Akiu Specialistas.

399a Broadway,

Farps E ir F ga tviu, South Boston.

Lietuviai Amerikoje

TAMAQUA, PA.

Prie Ellam gatvės rugsėjo 24 d. A. Subačiaus namuose, kuris gyvena drauge su savo uošviu Aleksandravičium, kilo kokis nesupratimas, ir per visą dieną atsikartoję tie nesmagumai, iki vakaro su revolveriu pasibaigė. Naktį devintą valandą A. Subačiaus išėjęs ant gonkų iš užpakalio griebė savo uošvį mušti. Ir tuosyk pasipylė šuvio balsas. Ir A. Subačiaus krito ant grindų, šaukdamas, kad jį peršovė uošvis, o jo moteris atbėgus suriko: tu pats persišovei! Tik tiek gerai, kad atbėgus tula voki-tė Mrs. Kvoek, užstabdė kraują, kuris per kelines siurveno. Atvykus policija nors stropiai dirbėsi, bet nė pas vieną niekur nerado revolverio. Net p. Abianskis susiedas gavo nuo policijos ir žandine,—sako: kaip tu negalėjai matyti, jeigu drauge su Aleksandravičium sėdėjote? Ir vėliau atvykęs gydytojas apžiūrėjo žaidą. Policija, neiškovosus strielėiaus, areštavo kaip uošvį, taip ir žentą ir susiedą Ablonskį, tik antrytojus p. Aleksandravičių padėjo po kaučija. o arves paleido iki pavietavam teismui, bet A. Subačiaus turėjo atsitraukti nuo savo uošvio, pačios ir vaikelių. Inis.

PITTSBURGH, PA.

Pittsburgo ir apylinkės manifestacija.

Rugsėjo 24 d. buvo didelė šventė Pittsburgo ir apylinkės lietuviams. Ji buvo džiaugsmo ir iškilmės šventė, nes tą dieną Pittsburgo ir apylinkės lietuvių surengė manifestacijos parodą, kad išreikšti padėką S. V. už pripažinimą mūsų brangios tėvynės Lietuvos "de jure".

Nuo pat ryto tą dieną visi tikri lietuviai su didžiausiu upo pakilimu rengėsi į parodą. Aplink 12:30 val. pasigirdo benų balsai South Side — tai buvo Soho divizija, ateinanti į S. S. It žaibo greitumu S. S. benai pritarė Sohom, ir tuoj susivieniję šios dvi divizijos ėjo į North Side, kur visos divizijos grupavosi į vieną milžinišką minią.

Apie 2-ą valandą užgaudė garsus benų balsai N. S. ir susivieniję tautiečiai pradėjo maršuoti Pittsburgo gatvėmis. Neaprašomai buvo gražus reginys. Nebuvo nė vieno tautiečio, kurio krutinė nepuotų Lietuvos spalvos. O kas po tų spalvų dėjos, tai kožnas galim įspėti.

Paroda buvo pilna įvairumų. Pirmiausia jojo ant arklių dalis Pittsburgo policijos. Paskui ėjo didelis burys lietuvių kareivių, tarnavusių Dėdės Samo kariuomenėje ir burys Vytauto Kareivių Draugijos narių, jų uniformose. Toliaus ėjo gyva Lietuvos vėliava, sudaryta iš 200 mergaičių ir paskui jas ėjo bernaičių burys su Amerikos spalvų kepurėmis ir nesančių mažą Lietuvos vėliavukę rankose. Buvo daug įvairių floatų, iš kurių du buvo parengti Centro, o kiti per darbsčius tautiečius ir tautietes. Paskui juos ėjo visos Pittsburgo ir apylinkės draugijos ir pavieniai asmenys, įvairiai pasipuoę. Pittsburgo Apskritis Raudonojo Kryžiaus moters labai gražiai pasirodė parodoj. Jų buvo apie 150, visos apsirėngę savo uniformomis. Dėlei įvairumo jos turėjo pasipuošę R. K. Ambulansą ir du daktarus. Gale parodos važiuojo labai daug automobilių, visi buvo išpuošti Lietuvos spalvose. Priešakyje kožnos Draugijos buvo nešama didelės Amerikos ir Lietuvos vėliavos. Visi dalyvaujanti nešės rankoj po mažą Lietuvos vėliavukę.

Minia susidedanti iš apie 15-

000 asmenų ir 7 benų maršavo iš N. S. per miestą į Soldiers Memorial Hall, kur buvo laikytos prakalbos. Atvykus į Hallę pirmiausia benas pagrajino Amerikos ir Lietuvos Himnus. Nebuvo jo tautiečio, kurio širdis nebut pripildyta džiaugsmu ir padėka Suv. Valst. Nevieną mačiau tautietį, kurio blakstėnas vilgė džiaugsmo ašaras, nes jis žino, kad Lietuva laisva ir pripažinta jau S. V-tijų, kurios šiuoni parodė pasauliui, kad gana jau Lietuvai kentėti ir nešt svetimą jungą, kad jau laikas išaušt "naujai gadynei." Po benų pagrajinimų padainavo porą dainelių suvienyti chorai Pittsburgh, taipogi jaunas tautietis padainavo porą solo. Po tam prasidėjo prakalbos. Pirmiausiai kalbėjo Amerikoniškai sekanti: Senior Judge Buffington iš Peansylvanija Circuit Court, Pres. of Pittsburgh Council D. Winters, Sheriff R. Woodside ir tulas sloviakas. Paskui kalbėjo lietuviškai, J. Mažiukna ir studentas P. Keršys. Po tam buvo skaitomi telegramai į Pres. W. G. Harding ir Pres. A. Stulginską. Paskui chorai padainavo Lietuvos Himną, ir šiuoni pasibaigė apvaikšiojimas. Lietuvaite.

SANSFOD, PA.

Rugsėjo 23 d. sumušė aštuonių anglies kasyklų superintendantą, G. Jenginą, The Lehigh Coal and Navigation Company, kuris tik vienas tose 8 kasyklose duoda darbus. Tulas Lietuvos atvažiavęs iš kelinto sykio ėjo prašyti, kurį jam tas superintendantas buvo prižadėjęs ir vis neduodavo, paskutiniu sykiu gavęs atsakymą, kad nėra darbe, išsitraukęs iš kišenius laikraščių rodo perdėtiniui: "Tik čia paties tamistos pagarsinta laikraštis, kad pareikalaujate 300 darbininkų, tai jeigu man neduodate, tai duokite nors kitiems darba, bet netaip uždyką žmogų vilioti." — "Aš čia bosas!" — užriko perdėtinis. Prašytojas su kumščia atsakė: "Jeigu tu bosas, tai neviliok žmonių uždyką!"

Kalnaverstis.

PITTSBURGH, PA.

Parodos Ispudžiai.

Kad paroda 24 d. rugs. nusisekė kogeriausiai, aš apie tai nerąšysiu, nes tikiu, kad tą padarys kiti. Aš tik tiek norėčiau pastebėti Pittsburgo lietuviams ir apylinkei, kad žinotų, kurie rūpinasi Lietuvos reikalais, ir kas lietuvių išgamos. Sandariečiai arba Sandaros 36-ta kuopa pirmutinė nutarė padaryti atsisaukimą į visas draugijas ir parapijas, kad sušaukus viešą posėdį aptarti Parodą. Kas ir buvo padaryta: tam tikras komitetas išrinktas visakuo pasirūpinti, ir kad nebut rengiama jokios partijos vardu, bet vien Pittsburgo ir apylinkės lietuvių. Bet, po teisybei, ar taip buvo? Ne! Pittsburge yra 5 parapijos, ir lietuviai jų kunigai, nėra nė vienas dalyvavęs. Taip pat kai kurias draugijas turi užvaldę Rusų agentai bolševikėliai — tos ir nedalyvavo. Draugijos, kurios nebuvo paverptos po kunigo jungu, tos dalyvavo kad ir bažnytinės. Ir laisvos draugijos, kurios nepaverptos po komunistų jungu, ir tos dalyvavo. Žodžiu, kur tik buvo Sandariečių tautininkų dvasia, tie dirbo iš širdies ir pasirodė, kad da Pittsburgo lietuvių istorijoje lietuviai taip nepasirodė, kaip rugs. 24 d. — dalyvavo suvirš 10 tukstančių.

S. S. parapijos bosas, kunigas Kazėnas, kada komisija nuėjo kviešti dalyvauti drauge, atsakė, kad jau jis apvaikšiojęs Lietuvos pripažinimą.

N. S. kun. J. Šimkevičė pasakė: aš jau senas, jus rengkit, darykit. Todėl N. S. lietuviai ir dalyvavo.

S. S. kun. Kazėno lietuviai irgi neklausė: visos draugijos dalyvavo be jo pavelinimo, nors pirmiau buvo užsakęs bažnyčioj, kad kurie dalyvaus Sandarokų parodoj, bus areštuoti, bet prieš parodą tą nedėlią pasakęs: "dalyvaukit!" nes matė, kad sulaikyt negali.

McKees Rōcks kun. Vainšoras norėjo ir daug visokių patarimų davė rengėjams, bet nedalyvavo oficialiai, nes nenorėjo Kazėną paskandint. Taip pat Homestead, Capanionis ir Braddock'o Abromaitis ir iš toliau Bridgeville'o kun. Jurgutis buvo pasižadėję kalbėti, bet sužinojęs, kad vietiniai nedalyvauja, atsisakė ir jie. Tai kunigėlių nebuvo nė vieno.

Na o komunistai, kurie atsidadė Rusijai, kada buvo pasiūsta laiška su pakvietimais, tai kur jų viršus buvo, tos draugijos nedalyvavo, nes, pagal jų supratimą, tai kam čia reikia džiaugtis, kad tokia buržuazinė valdžia pripažino buočių valdžią! Todėl tik, kad tikri lietuviai žinos, kaip reikia su tokiais Lietuvos išgamos draugauti ir jų parengimus lankyti. Turbut bus geriausia lekcija L. M. D., kuri pavelina Pusų agentams savo namą, kad tie per paskutinius dujus metus rengia visokius apskričių suvažiavimus Rusijos naudai, balius, bazarus ir vis uždyką svetainė. Taip pat mitingus. Ir kas pėtnyčios vakaras L. M. D. name komunistės turi etikos pamokas ir lavina vaikus, kaip geriau Rusams patarnaut.

Sandarietis.

PITTSBURGH, PA.

Pittsburgo Dr-jos dalyvavusios Parodoj rugs. 24 d. ir jų aukos.

1. A. L. T. Sandaros 36-ta kuopa \$25.00 iš Soho.
2. L. L. P. Bonų stotis.
3. Liet. Mokslo Dr-ja \$50.00 iš Soho.
4. A. P. L. A. 4-ta kuopa \$16.00 iš Penn. ave.
5. L. P. Kliubas \$25.00 iš Penn. Ave.
6. Šv. Dominiko Dr-ja \$25.00 iš Penn. Ave.
7. A. P. L. A. 8 kuopa \$50.00 iš S. S.
8. Liet. Neprigulminga Parapija \$25.00 — S. S.
9. Šv. Andriejaus D-ja \$25.00 iš S. S.
10. Šv. Povilo Dr-ja \$10.00 iš S. S.
11. D. L. K. Vytauto Kareivių \$15.00 iš Soho.
12. L. Sunų Kliubas \$25.00 iš N. S.
13. SLRKA. 87-ta kp., N. S.
14. DLK. Gedimino Dr-ja \$25.00 iš Soho.
15. L. P. Kliubas \$50.00, iš S.S.
16. Šv. Antano Dr-ja \$10.00 iš S. S.
17. Šal. Širdies Dr-ja \$15.00 iš S. S.
18. L. Neprigulmybės Kliubas \$50.00 iš Duquesne, Pa.
19. Norbuto Kliubas \$50.00 iš S. S.
20. S. L. A. 90-ta kuopa iš Bridgeville, Pa.
21. A. P. L. A. 5-ta kuopa iš Treveskey, Pa.

LUCKY STRIKE
CIGARETTE
GERIAUSI Cigaretai

22. A. P. L. A. 7-ta kuopa \$25.00 iš Soho.

23. Pitts. Lietuvių Raudonas Kryžius iš S. S.

24. Liet. Piliėčių Kliubas \$10.00 iš Arnold, Pa.

25. S. L. A. 86-ta kuopa N. S.

26. S. L. A. 40-ta kuopa Soho.

29. L. Moterų Kliubas \$25.00 iš S. S.

28. S. L. A. 112 kuopa Bridgeville, Pa.

29. Šv. Antano Dr-ja Carnegie, Pa.

Tai gi labu 29 dragijos sudėjo aukų parodai \$551.65. Kolektorai parėję per biznierių surinko sekanciai:

Soho dalyj V. Volungevičė ir A. Kardonas \$60.50. Zofija Kriščiūnienė ir Ana Skirsnienė \$32.00.

S. S. dalyj Jurgis Čukauckas \$45.25. Ant. Marčūnoka \$35.00. Kast. Rožiukas \$13.00.

Penn. Ave. R. Paplauckas ir F. Jurlpelis \$3.00.

Penn. Ave. ir Soho už saines \$20.00.

Nežinoma mergina per langą išmetė \$10.00.

J. V. Grajauckas prid. kasie riui \$5.00.

Parduota 2138 liet. vėliavėlės po 15c. — \$320.70.

Kolekta salėj po prakalbu \$121.71. — Labų įėjo \$1217.81.

Išmokėta: 2 Flotai išrėdyta \$400.00.

25 muzikantai \$210.00.

5 sainos \$34.00.

Skolinta rubai flotui ir maršalkai \$36.00.

Svetainė \$45.00.

4000 lietuviškų vėliavėlių \$358.00.

Audeklas 150 mergaičių \$64.42.

J. W. Packevičiui už sug laiką ir kitos išlaidos \$28.13.

Kvietkos Flotui \$3.00.

Spaudos komisijai už stempas ir pop. \$6.46.

Labų išmokėta \$1185.01.

Likusi pinigai nutarta pasiūsti Lietuva Lietuvos Gynimo Komitetui. Taip pat gražint vėliavėles, kurias priims atgal, o visus pinigus pasiūstį Lietuvą. Todėl kurios draugijos yra nutarusios paaukuot parodai, kad tuo malonėtu priduoat kas, kad but galima sykiu išsiūsti į Lietuvą.

Da žodelis apie prisidėjusias draugijas ir kolonijas, kurios darbuos ir rengė parodą ir daug prisidėjo: L. M. Dr-ja davė vakar svetainę uždyką per kelis savokus prisirengimo posėdžiams. Taip pat visi Komitetai ir Komisijos dirbo su pasišventi-

mu, todėl ir tokios geros pasekmės. Daugelis neskaitei nė savo iškaščių, nė telefono, nė gazolino, kaip K. Stravinckas ir P. Venslovas. Taip pat moterėlės gana gerai pasidarbavo surengime 150 mergaičių į lietuvišką vėliavą. Žodžiu — dirbo visi iš širdies, todėl geros pasekmės buvo. Taip pat miestas davė 8 raitus policemonus, 2 su macikliais, Allegheny County didelį troką vaikus nuvesti į Parką — vis už dyką.

Sekr. J. Virbickas.

149 Moultrie St.

LAWRENCE, MASS.

Spalio-Oct. 15 d. kalbės gerbiamas kun. S. A. GENIOTIS, Central Methodistų Episkopalų Bažnyčioje, kuri viena iš gražiausių prie pat sodno tarpe Lawrence gatvės ir Oliver mokyklos. Prie to bus išpildoma graži muzika P-nas K. J. Taminskis dainuos solų, p-lė Agey palydės vargonais. Tai gi ant to prakalina vakaro užkvičiame kaip vietos taip ir apielinkės Lietuvius. Pradžia 7:30 val. vakare. (adv.

Mes savinamės, ir mes atsimine iš teologijos visą kosmologiškosios teorijos viešpatiją. — John Tyndall.

Apšvieta yra didžiausias žmogaus turtas!

TAD ŠVIESKISE SKAITYDAMAS ŠIAS KNYGAS.

"SANRADOS" knygyne dabar gaunamos šios knygos:

- A. L. T. SANDAROS Principai ir Programos. Parašė Albinas Rimka. Pustl. 32. .... 10c.
- AMERIKIEČIAI LIETUVOJE. Labai naudinga knygutė. Parašė V. Vencienė, pustl. 58. .... 25c.
- AUSRINES KELIAIS. Čia telpa gražių eilių ir šiaip pasiskaitymų. Verta perskaityti kožnam mylinčiam klasikius raštus. Pustl. 79. .... 50c.
- ANDERSONO PASAKOS. Čia telpa 11 gražių pasakaičių su paveikslais papuoštų. Lietuvių kalbon išguldė P. Nerys. Pustl. 82. .... 25c.
- AUKSO VĖRŠIS. Vieno veiksmo komedija. Vertė Scenos Mylėtojas. Pustl. 35. .... 15c.
- A. STRAZDO RAŠTAI. Su autoriaus biografija ir paveikslu. Kaina. .... 25c.
- BAUDŽIAVA LIETUVOJE. Pustl. 76. .... 10c.
- BARBORA UBRIKA arba Kloštorius ir Jezuitai. Pagal oficialius rekordus parašė W. L. Clark, sulietuono A. J. Karalius, M. D. Čia atidengiamas visus šaltinis kloštoriaus nedorybių, labai akyvas skaitymas. Pustl. 118. .... 50c.
- CHEMIJA. Su daugybe paveikslų, 116 pustl. .... 25c.
- DEŠIMTS METŲ Tautinės Kultūros Lietuvoje. Nuo 1905 iki 1916 m. (Be apdarų 25c. Su apdarais 50c)
- DVASIOS GYVENIMO MEKANIKA. Su paveikslais, 148 pustl. (Be apdarų 35c.) Gražuose aparuose .. 60c.
- DANGAUS AUKŠTUMAS ir žmogaus senumas. Anykščių šilėlis ir daugelis visokių naudingų žinių, su daugel visokių paveikslų. Pustl. 150. .... 20c.
- EILES-DAINOS. Parašė Juozas Rainis. Gražios eilės dėl deklamavimo. Pustl. 32. .... 20c.
- FRANCIJOS REVOLIUCIJA. Parašė M. Avietėnaitė. Trumpa aiški istorija Francijos revoliucijos. Su paveikslėliais. Pustl. 75. .... 40c.
- GYVENIMO VERPETE. Drama penkių veiksmų. Parašė Bl. Kadagutis. Pustl. 77. .... 45c.
- GEOLOGIJA. 144 pustl. .... 25c.
- JONO JONYLOS VEIKALAI. Trys tomai. Gražuose audeklo aparuose .. \$1.50
- KULTūros ISTORIJA. Trys tomai su daugybe paveikslų. (Be apdarų \$2.00.) Su apdarais .. \$3.50.
- KAIP ŽMOGUS GYVENO ant žemės. 47 pustl. .... 10c.
- KAIMIEČIŲ KOVA SU PONAIS, 60 pustl. .... 10c.
- KĄ DARYTI, KAD SVEIKI BUTUME ir ilgai gyven-tume. Pustl. 32. .... 10c.
- KAIP JAPONAI GYVENA DABAR. Parašė Dėdė. Pustlapių 48. .... 10c.
- KEISTUTIS. Tragedija V aktuose, 101 pustl. .... 30c.
- LIETUVOS ĮSTATYMAI. Surinko teisininkas A. Mer-kys, suredegavo Vyriausiojo Tribunolo Pirmininkas A. Kriščiukaitis. Pirmas leidinys iki 1922 m. balan-džio 20 d. Labai didelė knyga 1032 puslapiai, kietais popieris viršais .. \$3.00.
- LENKŲ ŠAMOKSLAS LIETUVOJE. Su Lietuvos žemlapiu ir paveikslais. Istorijos dokumentas. .... 60c.
- LIETUVOS ISTORIJA. M. Šalčius, 100 pustl. .... 50c.
- Gražuose aparuose tā pati .. 75c.
- LIETUVOS ALBUMAS. Didelė paveikslų knyga, kurioje telpa daugybė paveikslų visų įžymiausių Lie-tuvos veikėjų. Pustl. 435. .... \$5.00
- LYTIES MOKSLAS. Parašė A. J. Karalius, M. D. Yra neapsakomai kiekvienam naudinga daktariška kny-ga, pustl. 394, tvirtuose skurose aparuose .. \$7.00
- LITHUANIA in Retrospect and Prospect, angliškai parašė Dr. J. Šliupas. Pustl. 97. .... 25c.
- LIETUVOS LAISVĖ. Trumpa peržvalga Lietuvių tau-tos politikos. Parašė Dr. J. Šliupas. Pustl. 47. .... 10c.

- LIETUVIŲ-LATVIŲ RESPUBLIKA ir šiaurės tautų sąjunga. Rinkinys straipsnių ir paskaitų parašytų Dr. Jono Šliupo. Išleista Stockholme 1918 metais. Pustl. 162. Kaina .. \$1.00
- LIETUVOS KARIUOMENĖ. Parašė karininkas Ladislovas Natkevičius, artilerijos vyresnysis leitenan-tas. Telpa pilnas aprašymas tvėrimosi Lietuvos kariuomenės, Lietuvos kariuomenės forma, virš 60 gražių, įvairių fotografijų porą žemlapių ir keletas kariškų dainų su gaidomis. Šita pirma tos rušies knyga lietuvių kalboje, turi rastis kožno jaunuolio skaitoma ir gerbiama. Kaina popieros viršais .. \$2.00.
- MULKINĖ ir MULKINTOJAI. Dviejų veiksmų kome-dija iš Amerikos lietuvių gyvenimo. Parašė Kny-burys. Pustl. 35. .... 10c.
- MAZAS MUZIKOS ŽODYNELIS. Tankiausiai varto-jamų žodžių paaiškinimai anglų ir lietuvių kalbose 32 pustl. Kaina .. 25c.
- MASKOLIŲ DARBAI KRAZIUOSE. Labai naudinga pasiskaitymui knygelė. Pustl. 15. .... 15c.
- PRABENTIS Lietuvių Tautos Senovėje. Parašė Dr. J. Šliupas. Kas nori susipažinti su Lietuvos praeičia, kiekvienam naudinga perskaityti. Pustl. 46. .... 25c.
- PASKAITA Amerikos Lietuviai ir Lietuvas. Ši kny-gutė nušviečia visą Amerikiečių lietuvių veikimą Lietuvos laisvės reikaluose. Pustl. 25. .... 10c.
- PASNIKAI LIETUVOJE. Parašė K. Stiklius. .... 05c.
- SIENAPIUTĖ. Vieno akto operos Libretto. Žodžiai K. Jasiukaičio, muzika Miko Petrausko. Pustl. 24. .... 10c.
- P. VAIČAIČIO EILES. 165 pustl. .... 60c.
- PASKAITOS IŠ BIOLOGIJOS IR BAKTERIOLOGI-JOS, su daugybe paveikslų, 172 pustl. (be apd. 50c.) su gražiais spalvuotais aparais .. 75c.
- REVOLIUCIJA. Jos prasmė, priežastis ir pamatas. Šių dienų klausimo veikalas, 44 pustl. .... 10c.
- SVETIMOJ PADANGEJ Pasaulio Verpetuose, Eilės dainos ir prietikių da šimtai eilių parašė A. J. Jo-kubaitis. Pustl. 200. .... \$2.00.
- ŠIRDIS. Iš Italų Edmundo de Amici, vertė M. Grigo-nis, 362 pustl. (Be apdarų \$1.00) su gražiais auksuo-tais ir spalvuotais aparais. Kaina .. \$1.50
- SOCIALIZMAS IR DARBININKŲ KLAUSIMAS 39 pustl. .... Kaina 10c.
- SERGEKITE AKIŲ APVILKIMĄ. Pustl. 11. .... 05c.
- TRACHOMA arba sergėkite akis. .... 10c.
- TECHNIKOS STEBUKLAI. Su daugybe paveikslų 142 pustl. (be apdarų 25c.) Su gražiais aparais .. 50c.
- VISAS SVIETAS. Žemė, kalnai, vanduo, upės žmonės miestai, statistikos žinios. Sutaisė P. Mikolainis. .. 25c.
- VĖLIAVOS AKYVAIZDOJE. Francuziškai parašė Jules Verne. Liet. kalbon vertė J. A. Chieliauskas. Labai įdomus skaitymas. Pustl. 212. .... 75c.
- VANDUO ANT ŽEMES, po žeme ir viršuje žemės. .. 10c.
- VINCO KUDIRKOS RAŠTAI. Šeši tomai (paskirais tomais neparduoda). Kaina .. \$6.00.
- ZEMĖS ISTORIJA. Su paveikslais. 54 pustl. .... 10c.
- ŽODYNELIS Angliškai-Lietuviškai. Sutaisė kun. Sau-rusaitis. Pustl. 199. .... 35c.
- ŽMOGAUS PAREIGOS. Parašė Giuseppe Mazzini, vertė V. K. R. Kiekvienam žmogui reikia žinoti savo pareigas ir perskaityti šią knygą. Pustl. 245. .... \$1.00
- ŽIVILĖ, Duktė Karjoto. Tragedija V aktuose, labai tinkama mūsų scenai, 118 pustl. .... 20c.
- Užsisakant knygas, kartu reikia ir pinigų pristūsti so kančių adresu:

"SANDARA" Book Dept., 327 E St., Boston 27, Mass.

T. M. D. Reikalai.

Visus raštus, korespondencijas ir straipsnius TMD. reikalais reikia sūsti redaktoriaus V. Širvydo, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y. vardu ir adresu.

(Taša)	Žilius	1
Knygiaus sutrauka:	54, Ansonia, Conn.	
P. P. Baltutis 91 bal. atsisakė.	Dėdynamas	5
J. Kerdiejus 14 bal. apsiėmė.	Petratienė	3
S. Mockus 12 bals. apsiėmė.	Žilius	2
Daugiau iš Chicago nebuvo kandidatų nominuota apart M. J. Damijonaičio, kuris gavo 28 balsus, bet jis jau pirmiau buvo apsiėmęs už sekretorių.	68, Detroit, Mich.	10
Nominacijų lakštus, dėl patikrinimo prisegu čion.	Dėdynamas	10
Prirėngęs kandidatus, kuriuos tik galima buvo sugraibyti, jau leidau į visuotinius rinkimus.	Petratienė	4
Rinkimus čia paduodu jau pilnoje sąskaitoje, kaip buvau padavęs į organą.	Žilius	2
Pasekmės balsavimų TMD. narių į Centro Valdybą.	111, W. Lynn, Mass.	2
Pirmininkas.	Dėdynamas	1
9 kp. Pittsburgh, Pa.	Petratienė	2
V. K. Račkauskas	Žilius	3
16, Easthampton, Mass.	144, Amsterdam, N. Y.	2
F. Živatas	Dėdynamas	2
17, So. Omaha, Nebr.	Petratienė	4
F. Živatas	Žilius	9
V. K. Račkauskas	149, Portland, Ore.	4
20, Cleveland, Ohio.	Dėdynamas	4
F. Živatas	Petratienė	3
V. K. Račkauskas	Pavienių	1
22, Chicago, Ill.	Dėdynamas	1
F. Živatas	Viso: P. A. Dėdynamas 93	
23, New Britain, Conn.	P. Petrattienė 56	
F. Živatas	Jonas Žilius 24 bals.	
V. K. Račkauskas	Sekretorius.	
24, Pittsburgh, Pa.	9, J. D. Sekys, Lawrence	1
F. Živatas	16, Sekys	7
27, Chicago, Ill.	17, Sekys	3
F. Živatas	M. J. Damijonaitis	4
Račkauskas	J. J. Žilis, Cleveland	10
43, New York, N. Y.	20, Žilis	10
F. Živatas	22, Damijonaitis	15
44, Brooklyn, N. Y.	23, Sekys	5
Račkauskas	24, Sekys	6
48, Los Angeles, Cal.	27, Sekys	11
Račkauskas	Damijonaitis	2
50, Worcester, Mass.	Žilis	1
F. Živatas	43, Sekys	4
Račkauskas	44, Sekys	18
54, Ansonia, Conn.	48, Damijonaitis	7
Živatas	50, Sekys	23
Račkauskas	54, Sekys	20
68, Detroit, Mich.	68, Sekys	11
Živatas	Damijonaitis	5
Račkauskas	111, Sekys	2
111, W. Lynn, Mass.	Damijonaitis	4
Živatas	144, Sekys	7
Račkauskas	149, Damijonaitis	7
144, Amsterdam, N. Y.	Pavienių Sekys	1
Živatas	Viso: J. D. Sekys 109 balsus.	
Račkauskas	M. J. Damijonaitis 49 bals.	
149, Portland, Ore.	J. J. Žilis 14 balsų.	
Račkauskas	Kasierius.	
Pavienių	9, J. Danielius, Brooklyn,	1
Živatas	16, Danielius	7
Išviso: F. Živatas 89 balsus.	17, Danielius	5
V. K. Račkauskas 83 b.	J. Klimas, W. Lynn.	1
Vice-pirmininkas	20, Danielius	10
9 kp. Pittsburgh, Pa.	22, Danielius	15
P. A. Dėdynamas iš Worcester, Mass.	23, Klimas	5
16, Easthampton, Mass.	24, Danielius	5
Dėdynamas	Klimas	1
Jonas Žilius iš Bostono	27, Danielius	9
17, So. Omaha, Nebr.	Klimas	5
Dėdynamas	43, Danielius	4
P. Petrattienė iš Chicago	44, Danielius	18
20, Cleveland, O.	48, Danielius	7
Dėdynamas	50, Danielius	15
Petrattienė	Klimas	8
22, Chicago, Ill.	54, Danielius	6
Petrattienė	Klimas	4
23, New Britain, Conn.	68, Danielius	13
Dėdynamas	111, Klimas	6
24, Pittston, Pa.	144, Danielius	13
Dėdynamas	Klimas	3
Petrattienė	149, Danielius	7
27, Chicago, Ill.	Pav. Danielius	1
Dėdynamas	Viso: J. Danielius 136 balsus	
Petrattienė	—yra atsisakęs nuo kandidaturos.	
Žilius	J. Klimas 35 balsus.	
43, New York, N. Y.	Knygius.	
Petrattienė	9, Stasys Mockus, Boston.	1
Žilius	16, Jonas Kerdiejus, Boston.	5
44, Brooklyn, N. Y.	Mockus	2
Dėdynamas	17, Kerdiejus	4
Petrattienė	Mockus	4
27, Chicago, Ill.	20, Kerdiejus	5
Dėdynamas	Mockus	5
Petrattienė	22, Atsisakė balsuoti.	
Žilius	23, Mockus	5
43, New York, N. Y.	24, Kerdiejus	3
Petrattienė	Mockus	3
Žilius	27, Kerdiejus	8
44, Brooklyn, N. Y.	Mockus	6
Dėdynamas	43, Kerdiejus	4
Petrattienė	44, Mockus	4
48, Los Angeles, Cal.	48, Mockus	18
Petrattienė	48, Mockus	17
50, Worcester, Mass.	50, Kerdiejus	19
Dėdynamas		
Petrattienė		

Mockus 4
54, Kerdiejus 5
Mockus 5
68, Atsisakė balsuoti, žiurėk rezoliucija.
111, Kerdiejus 1
Mockus 5
144, Kerdiejus 6
Mockus 7
149, Mockus 7
Pav. Mockus 1
Viso Stasys Mockus 80 balsų
Jonas Kerdiejus 60 balsų

Sutrauka:

TMD. Centro Valdyba susidėtų ateinančioms metams iš šių narių:
Pirmininkas F. Živatas, Scranton, Pa.
Vice-pirm. P. A. Dėdynamas, Worcester, Mass.
Sekretorius J. D. Sekys, Lawrence, Mass.
Kasierius J. Danielius, Brooklyn, N. Y. (Atsisakęs).
Knygius St. Mockus, So. Boston, Mass.

PASARGA: Yra keletos kuopų ir pavienių prisiūtų blankų su balsavimais jau po komisijos suskaitymui, jau po 1-mai dienai birželio mėnesio. Blankas, kaip nominacijų, taip ir balsavimų, skaitė įgaliojoti TMD. 7-tosios kuopos nariai, gerb. 1) Antanas Bagdonas, 2) Andrius Tumasionis ir 3) Jonas Indelas, dar prie jų prižiūrėjo 4) Jonas Žukauskas.

Užbaigdamas dvejų metų Tėvynės Mylėtojų Draugijos darbų peržvalgą, norėčiau pažymėti ar mūsų dešimtam Seimui įnešti šį dalykėlį: kad iš Geležinio kapitalo išimti grynus pinigus, palikti tik Amerikos Laisvės Paskolos Bonus (vertės už 1000 dol.) ir perkelti į bėgančių reikalų fondą. Tada mes sparčiau galėsime imtis už leidimo Wellso "Istorijos," kurios, beabejo, Seimas užgirs leidimą ir suras budus gauti didesnę sumą pinigų, negu mes turime ir prie dabartinio skaitliaus narių galime surinkti metinių mokesčių. Taipgi išrinkti Literatūros Komitetą iš esančių Seime narių, kad paskui po Seimui neišstotų, o svarbiausia išrinkti TMD. narius, o ne taip, kaip padarė 9-tasis mūsų Seimas Bostone.

Kitus jau svarbiausius dalykus, kaip dėl knygiaus ir kasieriaus, matysite iš kuopų įnešimų ir rezoliucijų. Žinau, kad visi jus sutartinioje veikmėje ir visuose TMD. darbuose, užbrėžtuose jos programe rasite galybę, sutvarkysite visus mūsų nedateklus, klaidas ir TMD. pastatysite ant stiprių kojų. Tai linkėdamas ir visus jus sveikindamas, liekuosi jūsų visų tarnas

JONAS SEKYS.
TMD. Sekr.-Redaktorius.
Lawrence, Mass., birž. 5, 1922.

"Gydytojas"
Mėnesinis žmonių sveikatos žurnalas. Mokina kaip apsigauti nuo visokių ligų. Prenumerata Metams \$1.00.
"GYDYTOJAS"
3310 S. Halsted St., CHICAGO

Tel. S. B. 2485
DR. J. C. LANDZIUS - SEYMOUR
LIETUVIS
Gydytojas ir Chirurgas
506 Broadway, S. Boston.
Valandos: 9-11, 2-4, 7-9.

KONSERVATORIJA

Lietuvių Muzikos Konservatorija pradėjo muzikos mokslo semestrą iš 9 d. rugsėjo. Niekuomet nevēlu but Garcia, Masini ar Galli-Curci, jeigu pradėdi mokslą rimtai ir patvariai. Ateik ir pasirink tinkamą sau laiką ir mokykis. Darbo žmogui yra gyvu reikalu mokyties dailės, nes šių dienų darbas labai vienodas ir jis užsmagia žmogaus mintį, atbukina ją; tad menas paveiks daugiau į dirksnius ir intelektas netik atgaus savo pajiegas, bet dar stiprės. Už 10 pirmųjų lekcijų dainavimo ar harmonijos—15 dol. Už 10 pirmųjų lekcijų piano, smuikos ar kito instrumento—13 dol.
Adresas: 769 Broadway, South Boston, Mass.
Mikas Petrauskas, direktorius.

Lietuviška Aptieka

Jeigu norite teisingų vaistų ir nužemintom kainom, tai visada eikite ant 100 Salem St., kur rasite visokių Amerikos vaistų ir Europiškų ir visokių lietuviškų šaknų.
Mes laikome užtikrintas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skaudėjimo, nuo užsėnėjusio reumatizmo, nuo nusilpnėjimo strėnų, kraujo valinimui, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir visokių kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slaptųjų ligų ir geriausių patarimus suteikiame, nuo patukimo del vyrų ir moterų. Atsiminkite, jeigu pirksite pas mus, suėdysite pinigus ir sveikatą. Ateikite visada pas mus, o mes jums patarnausime kuogeriausiai. Pašaukiame geriausius daktarus per telefoną visai uždyk.
H. CABITT.
100 SALEM STREET, BOSTON, MASS.

SVEIKATA ir TURTAS

Daugel žinių yra naujai paskelbta apie suradimus stebėtinis įtakos, kokią į žmogaus sistemą daro elementas, vadinamas VITAMINAIŠ. Tie suradimai priedė prie eilės mielių preparatų, kurie buvo išmėginti pažymesniuose ligonbučiuose su stebėtinomis pasekmėmis.

Kad tie tyrinėjimai buvo daromi, ir visuomenė naudojosi gydančiais efektais mielių tobyltėlių, burelis farmaceutinių chemistų Chicagoje ir Indianapolisje darė mėginimus, kaip padidinti veiklę mielių VITAMINŲ tobyltėlių iki pilniausio saiko—jie pamatė, kad čiukuryš da aėra pasiektas. Pasekmės yra YEASTOLAX—svieto.

Tiktai kaip ypatingą paraginimą—kad greičiau įvesti YEASTOLAX—mes per trumpą laiką duosime kiekvienam, kas atsiųs \$1.00 padengimui lėšų gerokos dėžės YEASTOLAX'Ų.

VISIŠKAI DOVANAI 50,000.00 RUBLIU

Rusijos rublis buvo vertas 55c. už rublį, duodamas viršpaženklintai sumai \$27,500.00 vertės.

DIDŽIAUSIOS SVEIKATOS MIELIŲ TOBLYTĖLĖS.

YEASTOLAX yra svieto didžiausias sveikas mielių paluosuotojas. Yra mokslo naujausias išvystymas skanių mielių. Jis netik turtingas Vitaminais, bet taipgi turi savyje brangintą, sveikatą budavojantį paluosuotoją—ypatybę, kurios jokios kitos mielės neturi. Sudaryta skanių tobyltėlių formoje—labai malonų imti ir patogu pasekmėse. Vaikai mėgsta jas ir jos jiems yra labai naudingos. Jei kenčiate nuo

Taupinkite šiuos pinigus; daugel lobių sukrauta perkant užrubežs pinigus po karės. Yra gandai, buk \$50,000,000,000.00 vertės radium'o yra surasta Rusijoje ir spauda kreipia domę į Amerikos milžiniškus projektus aliejaus ir kitų pramonij, kurios yra kreipiamos į Rusiją. The Chicago Tribune Rugs, 12 d. primena naują kanalą, kurs yra naujai atidarytas siuntinėjimui tarp Rusijos, Vokietijos, Persijos ir Centralės Azijos, suteikiant naują šaltinį žaliosios medžiagos Rusijos-Vokietijos kombinacijai, ypatingai aliejaus, manganeso ir vario, ir atidarant turtingą Persijos ir Vidurinės Azijos vaizbą su Vokietija ir Rusija. Pagalvokite, ką tas reiškia. Tikrai, jus negalite niekais praleisti progos įsigyti šiuos rublius.

"REUMATIZMO," UZKIETĖJIMO, NEVIRŠKINIMO, IŠBĖRIMŲ, BRONCHITO, ŠUNVOČIŲ ARBA NETYRO KRAUJU.

arba jei jus nervai kaip nors užgauti; arba jei norite turėti gražią, tyrą, sveiką kompleksiją; arba jei jus viduriai ne tvarkoje, mes norime, kad jus pamėgintumėte dėžutę mūsų STEBĖTINO SVEIKATOS ATBUDAVOTOJO, YEASTOLAX.

GVARANTAVIMAS PINIGŲ SUGRAŽINIMO.

Mes norime, kad kiekvienas Amerikoje, kam tik reikalingi mus vaistai, pareikalautų YEASTOLAX'Ų pakelio. Šiuo budu mes norime sparčiai išgarsinti jo ypatybes. Stebėtinis YEASTOLAX'Ų reguliuojantis ir gydančios ypatybės yra daugel kartų vertesnes už jo lėšas. Džiūginsitės iš jo—mes tą gvarantuojame. Jus nieko nerizikuojate, nes mes sugražinsime pinigus, jei butumėte nepatenkinti iš YEASTOLAX'Ų.

Tarpe jo įvairių elementų, YEASTOLAX turi viršiausius VITAMINUS, kurie, kaip mokslas atrado, yra butinai reikalingi pilnai sveikatai ir kuno gajumui. YEASTOLAX taipgi turi ypatybę, kad be dieglių ir lengvai paluosuoja vidurius, turi švelnią vidurių reguliavimo galę, kurios pasekmes jus labai greitai pajuntate.

Tie 50,000 rublių yra jums pasiulyti kaip ypatingas paraginimas. Juos gaunate dykai. YEASTOLAX'Ų dėžė visvien yra \$1.00. Mes gvarantuojame, kad daugiau nė kaip busite patenkinti iš šių sveikatą budavojančių tobyltėlių. Tik išpildykite blanką apacioje ir atsiųskite paštu pridėję \$1.00. Gausite dėžę YEASTOLAX'Ų ir 50,000.00 rublių be jokio vilkinimo. Užganėdinimas gvarantuotas, arba pinigai atgal. Atsiminkite, kad šis pasiulymas yra tik trumpam laikui, tad, dėlei jūsų sveikatos ir ateities, sukrusk šandie.

Palaikydami savo gajumą ir stiprumą bevartojant YEASTOLAX, duosite savo sistemai galę kariauti prieš išveržiančius mikrobus, kurie nuolat veržiasi įsiveisti žmogaus kune; įsiesti į sistemą ir sunaikinti pačią gyvybę. Nėra galimybės per daug kalbėti, kad kiekvienas turi privalumą prieš save ir prieš šeimyną stengties buti ko sveikiausias ir ko stipriausias. Žmogaus organizmas yra stebėtina mašina, kuri normalėse aplinkybėse pati suranda sveikatos balansą. Bet dėlei mūsų dienų metodų rafinuoti valgius (panaikinant sveikatą budavojančius vitaminus) ir mus abelno gyvenimo būdo, mūsų kunui nėra duodama pusės progos, ir iš to yra pasekmė, kad besiveržiantieji mikrobai ir užsikrėtimai tankiai randa neapsaugotą ir lengvą auką.

100,000.00 Rusijos Rublių dovanai su \$2.00 užsakymu YEASTOLAX'Ų, kol tų rublių ištesėsime. Mes pasiilikame sau teisę gražinti jūsų užsakymą, jei mūsų Rusijos Rublių išteklius bus išsibaięs.

GERIAUSIOS VITAMINŲ MIELĖS.

Vandenyje tirpstantysis Vitaminas B, gausioje proporcijoje esantis YEASTOLAX'Ų, yra elementas, kurs turi galę budavoti kuno nervus ir duoti kuno meginėliams pasipriešinimą ligoms, ir butinai reikalingas prašalinimui blogų įtakų ant kuno nuo civilizacijos. Labai jautrios vidurius reguliuojančios YEASTOLAX'Ų ypatybės padaro iš jo geriausia kuno budavotoją. Jei jus skilyvs yra silpnas ar lepus, arba kuris yra betvarkėje, YEASTOLAX jums stebėtinai prigriebės ir duos jums jausties kaip naujas žmogus.

Yeastolax Company
1253 So. Michigan Avenue, Dept C 263, Chicago, Ill.
PILNAS KUPONAS ŽEMIAU.
YEASTOLAX COMPANY
1253 So. Michigan Avenue,
Dept. C 263 Chicago, Illinois.
Meldžiamieji atsiųskite man YEASTOLAX'Ų pakelį ir 50,000.00 Rusijos rublių. Rasite už tai įdėtą \$1.00. Jus privalysite sugražinti man pinigus, jei aš nebučiau patenkintas.
Vardas .....
Adresas .....
Miestas .....
Pašto ženkleliai priimami mažų kainų.

Vietos žinios.

NEPAMIRSKIT KETVERGO

Ketverge, spalio 12 d., Columbus Day, miestas rengia didelę parodą. Bus atstovaujama visos tautos. Visoms tautoms miestas prirengia tam tikras saines. Lietuvius atstovaus Gabijiečiai 6 vyrai ir 6 merginos. Dėlei šventės nuo 12 val. dieną Sandaros Redakcijos ir Administracijos ofisai bus uždari, tad kurie turite kokius reikalus, atlikite prieš piet.

Sandaros Adm.

NELAIMINGAS ATSTITIKIMAS SU DUDLEY ST. GATVEKARIU.

Subatoje, spalio 7 d., atvažiuoju Dudley St. karui iki G St. E. Broadway, karas nesulaikomai pasileido pakalnėn greitime 60 mylių į valandą. Atbėgęs iki K St., kur reikia sukis į City Point, per smakų užsisukimą nespėjo užsisukti, bet iššokęs iš rėlių smogė tiesiai į telefonų stulpą, kurį ant vietos nukirto, ir paskui ant šalvytėvio tiesiai į E. H. Willey aptiekos langą. Tame nelaimingame atsitikime 12 sužeistų, bet paskelbtose pavadėse lietuviškų nesimato, nors lietuviai visados tais karais važinėja. Rep.

JONAS ADOMAVICIUS NUBAUSTAS.

Bostoniečiams žinomas Jonas Adomavičius, So. Bostono teisme spalio 5 d. nubaustas \$50 piniginių pabaudos ir mėnesį į kalėjimą. Bašmė vienam mėnesiui į pataisos namus už emimą \$50 nuo L. Karevienės už gavimą divoiso ir \$50 pabaudos užtai, kam jis nudavė advokatą. Mat jis paėmęs \$50 nuo minėtos moteries pareiškė, kad jis jai yra gavęs persiskyrimą. Rep.

IRGI ATSAKYMAS.

Tulas Darbininkas, "Darbininko" 102 numerį mėgina atsakyti į kaikiuriuos mano pareiškimus "Darbininkui" dėl jo, "Doko" šmeižtų ant komp. M. Petrausko. Tikrai bėda, kad jam nesiseka. Prįsilaukdamas savo tradicijos, pirmiausia iškolioja mane, o paskui griebiasi drabstymo purvais vėjai nekaltų žmonių. Girdi, "neišmanėlis" rašo apie jam nepasiekiamus dalykus.

Gali Darbininkas kolioties, jei tas jam patinka, bet aš gerai žinau, kad teisybės žodis pasakyti nereikia išeiti universiteto mokslus, tas yra naturalis dalykas ir kiekvieno dorą žmogaus priedermė. Juk ir Darbininkas sako, kad jis tariaš "kritikos" žedį vien tik gindamas gerb. Naėjali, kurio niekas nešmeižė, ir gerb. kun. Kemėš, kuris ištikrųjų užsipelno kritikas, kaip vėn: us bus nurodyta.

Tik aš, užstojamasis vieną asmenį, nekludžiu pašalinį, "Darbininkas" gi dergia komp. M. Petrauską, kad jo, komp. M. P. draugas kritikuoja gerb. Naujajį. Argi toks "Darbininko" elgesys, broli Darbininke, tau iš odo feisingas? Tamsta, Darbininke, sakai, reikia užsiminti, iš ko tas čia prasidėjo. Girdi, paprasčiausias mandagumas reikalauja pagerbti svečią, o "Sandara" to nedaro. Bet kur gi čia komp. M. Petrausko kaltė, jei "Sandara" nepagerbia svečio? Kokiu keičiu jus prie to prieinate? Jei bent pagiežos, keršto, apmaudos ir pavydo keliu.

Tamsta, Darbininke, sakai, kad ir Tamsta gerbi komp. M. Petrauską už jo pasidarbavimą Lietuvių dailės srityje, tik netiek kiek aš, vadinasi bijai apsigaut, kad nebutų per daug, bet užtai Tamsta pasirodą didelis drašulis begėdiškame jo, komp.

M. P., šmeižime. Tamstos žiaurus ir žvėriškas komp. M. P. dergimas pareina visus rubežius. Tamsta, Darbininke, pripasakoji ant komp. M. Petrausko tiek nesąmonių, kad padoras žmogus to nedarytų didžiausiam niekšui Kur Tamsta atsidurtum, jei Tamstai reikėtų tie visį absurdai prirodyti faktais? Tamsta, kad surasti bent mažiausią dalykėlį, kuomi galėtum pažeminti komp. M. P., norj atimti jo geriausius mokinius ir atiduoti užtai garbę kokioms ten konservatorijoms, tačiau negalėdamas sugaudyti jo, komp. M. P., blogų mokinių, griebjesi už dviejų nekaltų žmonių, kuriuos tamsta manai patys aršiausi komp. M. P., mokiniai — tai gerb. Kerdiejienė-Liutkevičiūtė, kuri šiuo laiku yra pasitraukus nuo viešo veikimo. ir jaunas A. Liutkevičius. Bet ir čia nekandi sau nosį, kad atkeršins savo veidui. Ačiū Dievui, šitų dviejų asmenų ginti man nėra reikalo. So. Bostoniečiams jie yra gerai žinomi, ir Tamstos, Darbininke, jų purvinimas čia nieko nekenks. Kiekvienas, perskaitęs tavo plustelį šmeižtų, nusijuoks. Paskaityk, Tamsta Darbininke, paties "Darbininko" skiltis treji metai atgal, ten rasi neviensą straipsnį girianti gerb. Kerdiejienę, neskaitant jau kitų laikraščių.

Kaslįnk jauno Liutkevičiaus tai aš tiek galiu pasakyti: kada jisai tik viešai pasirodo lietuvių publikaj, tada juomi visi gėrisi. Apie jį rasi aprašyta "Sandroj", "Keleivyje" ir "Darbininke," tik tai su tuo skirtumu: kada Liutkevičius skambina pobažnytniame sklepe, tai "Darbininkas" jį kelia į padanges, o kada Lietuvių Svetainėje po komp. M. P. vadovystę, tai "Darbininkas" tyli, lyg oįsteriu užspringęs. Taigi ir čia, Darbininke, parinkdamas šiuos du dailininku, kaip komp. M. P. blogiausius mokinius, pataikei galva į uolą. Tamsta, Darbininke, sakai, kad aš noriu patatyti M. P. ant aukšto "pedestalo," bet "pedestalas griuva." Ne, ne man tokiems vyrams pedestalai statyt. Komp. M. Petrauskas pats sau pasistatė pedestalą, kuris stovės šimtus metų, kuris taip ilgai stovės, kaip ilgai lietuvių tauta gyvuos, kaip ilgai lietuvių kultūros istorija bus skaitoma. Ne, tas pedestalas nesugriaunamas, jo nenugriaus tukstantis tokių griovikų, tokių šmeižikų, kaip Darbininkas, per milioną metų. Kadangi Tamsta, Darbininke, turi labai purviną burną ir paleistą liežuvį, tai aš reikalauju, kad išlystum iš užkaborio ir nusivilktum Darbininko kailį — išeik į šviesą, kaip vyras, tegul skajtytojai patyrynės Tamstos makaulę, pamatysime kiek Tamsta išmanai, kitus vadindamas neišmanėliais. Pamatysime, kiek esi kompetentiškas kritikuot komp. M. Petrauską, kiek esi tinkamas skirstyt balsus Čižauskų, Varaičiui, Kerdiejieni ir kitiems. Pasislėpusiam gerai drabstyti purvais. Mat, pasitikiu ant gatvės išniekintą asmenį nereikia nuleist, akis ar bėgt skersai gatvės. Prie to dar galima vadintjės ir dideliai mokytu. Taigi nebuo bailys, Darbininke, nusiimk kaukę, o gal mes prieisime prie susipratjmo. Dabar Tamsta laikai įdegušj argumentu galą. Užpuolei aukščiausio kalibro lietuvių menininką ir užsispyręs norj prirodyti, kad jis negeras, netikęs, jo dainos negražios, jo mokiniai negeri, jo diplomos keistos, Ir dar Tamsta nesigėdi sakyti, kad ir Tamsta ji gerbi. Ar Tamsta norėtum, kad Tamstą kas taip gerbtų? Ką Tamsta, Darbininke, manytum apie mane, jei aš pasakęs, kad ir aš Tamstą gerbiu, tuojaus pradėčiau įrodinėti, kad Tamsta gyvenini su svetima pačia, kad Tamsta darai monšajną, kad Tamsta bėruką iš stonios kaimynui išvėdei, kad Tamsta žmogų apiplėšei?

Tačiaus Tamsta, Darbininke, kaip tik tokias nesąmones prikiši komp. M. Petrauskui, nes, pagal Tamstos protavimo, tai Varaitis per aštuonerius ar devynerius metus mokindamasis pas komp. M. P. (išimtinai) pagadino balsą, na, o atsitraukęs, kaip jau niekur nesimokina, tai pataikei balsą. Arba Sodeikai įbrukimas po prievarta diplomos. Argi ne ta pati nesąmonė, kaip kad mano virš nurodyti ant tamstos? Rašant visgi reikia pagalvoti, kas rašoma.

Tamsta sakai: gerai, kad "Sandara" ir Petrauskas purtosj nuo Rimkaus, bet kaipgi su tais prirodymais, kad komp. M. Petrauskas įkalė Rimkui į galvą, kad jis didelis artistas, jr kad važiuotų Italijon? Ar jau nenorit apie tai kalbėt? Neišsisukinėsite, tyršjste prirodyti tinkamais daviniais, kad komp. M. Petrauskas įkalė Rimkui į galvą, kad jis važiuotų Italijon, arba muškites krutinėn sakydami: mea culpa, melavau, norėdamas komp. M. P. įkasti. Laukiu Darbininko be kaukės. Stasys Norkumas.

ATVAŽIAVO IŠ LIETUVOS

20-tą dieną Rugsėjo laivu "AMERICA" per pasidarbavimą BALTIC STATES FINANCE CORPORATION ir KAUNO SKYRIAUS, sekanti svečiai:

MOCKUS KAZYS su žmona Josephine iš Pautvardžių kaimo, Raseiniai, ir Chicago, Ill.

RASGUS PETRAS ir pati Pranė, sunus Petras, dukterys Stanislova ir Helena iš Batakų valsčiaus ir Chicago, Ill.

GACIS JUOZAS iš Sančių ir Detroit, Mich.

MILIAUSKAS JURGIS, pati Marė ir duktė Helena ir New York.

DR. JONIKAITIS JUOZAS iš Kauno ir Detroit, Mich.

JONIKAITĖ KATRINA iš Kauno ir Jersey City, N. J.

MEDĖL FRANK iš Alytaus ir Philadelphia, Pa.

KIROCKIS STANISLOVAS iš Šilanių kaimo, ir Scranton, Pa.

BUKŠNIENĖ ANASTAZIJA iš Lausininkų kaimo, ir Detroit, Mich.

MEŠKAUSKAS EDVARDAS iš Daugučių kaimo ir Philadelphia Pa.

JANUSAS ANTANAS, pati Antanina, sunus Pranas ir Jonas iš Mikiškių kaimo ir Cambridge, Mass.

GRIGAS PETRAS iš Medinių kaimo ir Chelsea, Mass.

LENKTIENĖ AGOTA ir sunus Vytautas iš Rasiunių kaimo ir Hyde Park, Mass.

GRON MINNIE duktė Berthā iš Nemunaičio miestelio ir South Boston, Mass.

TALUBA ANTANAS pati Rozalija, duktė Anelė ir sunus Antanas iš Mariampolės ir Providence, R. I.

STANEVIČIUS HELENA iš Avikielių kaimo ir Mahanoy City, Pa.

SKELTIS JONAS iš Žalvederių kaimo ir Worcester, Mass.

PRANCKEVIČIUS TERESĖ, iš Ukmergės ir Dunker, N. Y.

RAHNT ARENHOLKA ir sesutė Margarita iš Naumiesčio ir New York.

BARTKAITE MARIJONA iš Kibartų ir Chicago, Ill.

MAŽEIKA MOTIEJUS iš Miļiškių kaimo ir Cambridge, Mass.

Norinti atvežt savo gimines iš Lietuvos į Ameriką, jau laikas pradėti darbą, nes kasdien apsunkinama yra atkeliavimas į šią šalį.

Visų informacijų apie atvežimą jusų giminių klauskite į Bostono

BALTIC STATES FINANCE CORPORATION, 357-359 W. Broadway, South Boston, Mass. Telephone So. Boston 1061.

Draugysčių Domie!

"Gydytojas" platina sveikatos dėsnius netik spausdintu žodžiu, bet jau pasirengęs skleisti sveikatos principus gyvų žodžiu: "PASKAITOMIS - PRELEKCIJOMIS."

Draugystės, norinčios tokių paskaitų, malonėkite kreiptis "Gydytojo" Administracijon: 3310 S. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Reikalingas Užsiėmimas

Moteris, dirbusi 7 1/2 metus S. L. A. raštinėje, įieško vietos. Gali vesti korespondenciją lietuvių ir anglų kalbose, daro vertimus; turi patirimą ir supranta laikraščio bei spaustuvės administraciją. Teikisitės atsiliepti:

O. P. "Sandaros" Administracija 327 E St., So. Boston, Mass.

TEATRAS

"Undinė" ir "Žilė Galvon, Velnias Vuodegon"

Subatoj, Spalio-Oct. 14 d. '1922

Lietuvių Svetainėje

KAMPAS E IR SILVER STS., SO. BOSTON, MASS. Pradžia lygiai 8 val.

Trijų aktų drama UNDIŅĖ garsaus dramų rašėjo parašyta Kazio Puidos, pirmu syk bus statoma So. Bostone yra puikus veikalas perstatantis Lietuvių Inteligentų silpnbę, kurie palikdavo visą savo Tėvynės meilę pas Rusus, loš gabūs aktoriai. Komedija "Žilė Galvon, velnias vuodegon" komedija vienoje veikmėje. Juoko iki valiai. Kviečiame visus atsilankyti, busite patenkinti.

Šis perstatymas yra rengiamas prieš Naujos Anglijos Sandariečių suvažiavimą, tad kviečiame apskričio kuopų atstovus atvažiuoti iš vakaro, ir pamatyti šį puikų perstatymą. Vakaro įžanga pigi — tik 50 centų.

Rengia

A. L. T. SANDAROS 7 KUOPA.

REAL ESTATE BROKERS

Gerbiami Tautiečiai! Mes turime pardavimui namų ir už pigią prekę. Tad pasinaudokite gera proga. Taipgi senus namus išmainome ant naujų. Tel. So. Boston 2335

J. M. PELDZIUS ir J. M. SŪKYS

343 Broadway, So. Boston, Mass.

John F. Concannon Co.

P. RAMANSKIS IR V. TRAKIMAVICIUS. (Savininkai.)

Geriausio visokios rūšies toniko išdirbėjai. Musų tonikas yra geriausias visoje apielinkėje. Tad reikalaukit jo.

92 A St., Kampas Third St., So. Boston, Mass.

Tel. So. Boston 2037-W.

Nauji Raštai

telpa kiekviename "Vienybės" numery. Jie atvaizduoja ir gvildena netik dabartinius kasdieninius reikalus, bet ir senovės istorijos nuotikius, senovės tikybas, žmonių gyvenimą ir mintis. Pavyzdžiui, paskutiniu laiku "Vienybėje" tilpo raštai apie: Graikų Mytologiją, Kas yra Kiropraktija ir Osteopatija, Kokios Tautos Gyvena Mažajoje Azijoje, keletas apysakų iš kroatų gyvenimo, Šiaurės Miškuose (apie Čaikovskio valdžią Arkabgelske). Ateityj eis sekanti raštai: St. Miļausko (Autorius Šiaurės Miškai), Mano Taryba Raudonoje Armijoje. Spano Rivas sujudinanti drama.

KLERIKALIZMO NAGAI. (Vertimas šaruno) Beto "Vienybė" rašo pasižymėję Amerikos rašėjai: A. A. Tullis, Pr. Bajoras, Šarunas, M. Tarabilda ir k. feljetonistai. Iš Lietuvos politikos žinių praneša: J. Vileišis, P. Norkus, P. Rimkus, ir kiti. "Vienybė" išaina du sykiiu į sąvaitę i r kainuoja metams \$3.50, pusmečiui, \$1.75. Susipažinimui keturiems mėnesiams \$1.00. "VIENYBĖ" 198 GRAND ST., BROOKLYN, N. J.

Pakirpti plaukai ir pleiskanos nėra maloni kombinacija. Tos nesvarios baltos pleiskanų lupynos sunaikina gražiausius kiekvieno plaukus.

Ruffles

yra mirtinu priešu pleiskanų. Tik kelis kartus panaudojus jas iš galvos visiškai pranyks pleiskanos. Palaikymui sveikos galvos odos ir gražių žvilgančių plaukų, naudokit Ruffles.

Kaina 65 centai aptiekose, arba už 75 centus prisiumčiame tiesiai iš laboratorijos.

F. AD. RICHTER & CO.

104-114 So. 4th St. Brooklyn, N. Y.

ANT PARDAVIMO

Gerai išdirbtas biznis per 20 metų. Grocernė ir Bučernė, vieta apgyventa visokių tautų, daugiau biznio daro už cash, negu kreditą. Prekė \$4500. Visus cash, platesnių žinių kreipkitės pas:

D. J. OLSEIKA (42) Real Estate and Insurance 425 Broadway, South Boston, Mass.

PAJIESKAU kambario Cambridge'ui pas lietuvišką šeimyną, kuri butų netoli Technologijos ir turėtų gerą šviesą ir šilumą. Atsišaukime į "Sandarą."

ANT PASISAMPYMO

Žeminis automobilis dėl vestuvių, krikštynų ir tt. (45)

MARTIN VALIULIS Crowell St., Dorchester, Mass. Tel. Dorck. 5308-R.

Ofiso Tel. S. B. 441 Residence W. Newton 1016-R.

Lietuvys Advokatas

Veda visokias provas, kaip tai: civiliškas ir kriminališkas; padaro visokius dokumentus prie pirkimo ir pardavimo.

FRANAS J. KALINAUSKAS, 414 Broadway, S. Boston, Mass. (Virš Prekybos Bendrovės).

Puiki Lietuviška UŽEIGA

pas.

ANTANĄ TAMULEVIČIŪ 300 Broadway, S. Boston Mass.

Ligoniai Kurie Sergate

Reumatu, Dusuliu (Ašma), Nervų liga, širdies liga, nuomariu, veneriskomis ligomis ir tt. Visų ligų neminiu, bet bile ligą turi, ar kas tavo šeimynoje turi, nuo didžiausios ligos iki mažiausios; galite duoti antrašą, o gausite rodas ir receptus dykai. Iđėk už du centu stampą ir gerą antrašą. Dabar geras laikas, vasara ir tiktai šitam laike jus patys save namie pagydysite. Bandykite naminio gydymo pas sau. Čia turite progą su gvarantavimu, bile tik jūs tą darysite — pasveiksate. Rašykite pas: ALEŠ R. SALVIS P. O. BOX 96 Dalas, Pa.

LIETUVIŪ GARAGE

Parduodame visokius automobilius, dalis ir reikmenis (supples). Išrandavoje automobilius dėl pasivažinėjimo; ir užlaimome ekspertą mekaniką dėl sutaisyti mošinas.

PETRAS JAKIMAVICIUS.

541 East Broadway, South Boston, Mass. Tel. So. Boston 51370.

AKIŪ SPECIALISTAS.

Silpnos akys sudaro didžiausią žmogui nelaimė. Ir kiek gyvenime beliktu vertės, jeigu akyse šviesa užgestu. Štai faktas: "Septyni žmonės iš dešimties turi dėvėti akinius." Ar jus tikrai žinote, kad jusų akys geros? Jei akių silpnumas ar galvos skaudėjimas apsirėiskia, kreipkitės į patyrusį akių specialistą J. L. PASAKARNIS, O.D. 377a Broadway, cor. E St., So. Boston, Mass. OFISO VALANDOS: 9 ryto iki 8 vakaro. Nedėliomis pagal sutartį.

KASDIENINIS MAISTAS VISIEMS REIKALINGAS

Žinomas senas biznieras ANT. NAUJOKAITIS 298 West Fifth Street, South Boston, Mass. ATIDARĖ visokių produktų krautuve, kaip tai Mėsos Markėtā ir Grozernia. Kviečia visus apielinkės lietuvius kreiptis su pirkimu maisto ir kitų smulkmenų, čia rasite geras prekes ir mandagų patarnavimą.